

Wamolegei Sia: Olelesu

*(Da:i Sia: - Revelation; Modu - Apokalupo;
Bisini - Kamapim Tok Hait)*

Yesu Gelesu da Ea Hou amola Hobeas Misunu
Hou Yonema Olelei

Hidadea Sia:

Yone da Wamolegei Sia: Olelesu Buga dedei. Amo esoga, Yesu Gelesu Ea fa:no bobogesunu dunu da Yesu da Hina Godedafa sia:beba:le, se bagade nabasu. Bai eno dunu da ogogosu 'gode' dafawaneyale dawa:i galu. Amaiba:le, Yone da ea sia: dedei idisu dunu ilia dogo denesima:ne amola se nababeba:le, dafawaneyale dawa:su hou mae yolesima:ne, amo meloa dedei. Yone da amo meloa ganodini ea esala ba:i liligi amola fedege sia: bagohame olelesa. Mogili ninia fada:ne hame dawa:.. Be sia: bai bagade dedei di-ala amo da:- Gelesu da Hina Godedafa. Gelesu da hamobeba:le, Gode da Sa:ida:ne amola Yesuma ha lai huluane dafawanedafa hasalasimu. E da huluane hasali dagosea, E da Ea fi dunuma, bidi agoane mu gaheabolo amola osobo bagade gaheabolo amola imunu. Amo ganodini E da Hinadafa esalalalumu.

Sia: Dedei

- 1 Hidadea Asigi Sia:...Sia:alalo 1:1-5
- 2 Yesu bu Misunu...Sia:alalo 1:7,8
- 3 Yesu Da Yesuma Fa:no Bobogesunu Fi amo ganodini lalu...Sia:alalo 1:9-20

- 4 Yesuma Fa:no Bobogesu Fi 7 ilima dedei...Sia:alalo 2,3
 (a) Efesase...2:1-7
 (b) Samena...2:8-11
 (c) Begamame...2:12-17
 (d) Daiadaila...2:18-29
 (e) Sadise...3:1-6
 (f) Filadelefa...3:7-13
 (g) La:ioudisia...3:14-22
- 5 Gode Ea Fisus, Mela Bioi Gobeles Gasus amoga gasi amola Sibi Manos...Sia:alalo 4,5
 (a) Gode Ea Fisus Hebens Ganodinis...Sia:alalo 4
 (b) Mela Bioi Gobeles Gasus 7 amoga gasi...5:1-5
 (c) Sibi Manos Medoles Legeis...5:6-14
- 6 Gobeles Gasus 7...Sia:alalo 6:1-8:1
 (a) No 1 Gobeles Gasus - Aheayas Hosis...6:1,2
 (b) No 2 Gobeles Gasus - Yois Hosis...6:3,4
 (c) No 3 Gobeles Gasus - Bunumais Hosis...6:5,6
 (d) No 4 Gobeles Gasus - Haligas Hosis...6:7,8
 (e) No 5 Gobeles Gasus - Olodas Hagudus Dunus...6:9-11
 (f) No 6 Gobeles Gasus - Bebedas nimas Bagades...6:12-17
 (g) 144,000 Yus Dunus Ilegeis...7:1-8
 (h) Dunus oseas idafas...7:9-17
 (i) No 7 Gobeles Gasus - Hebens Ganodinis Ouyias...8:1
- 7 Dalabedes 7...Sia:alalo 8:2-11:19
 (a) Hidadeas Sias...8:2-5
 (b) No 1 Dalabede, Mugenes, Lalus amolas Magas...8:7
 (c) No 2 Dalabede Goumis das Hanos Wayabos bagadegas Has digis Bas...8:8-9

- (d) No 3 Dalabede-Gamogasu
Gasumuni...8:10,11
- (e) No 4 Dalabede 1/3 Eso, Oubi amola
Gasumuni, da wadela:lesi...8:12,13
- (f) No 5 Dalabede danuba: Gagabusu misi...9:1-11
- (g) No 6 Dalabede A:igele 4 da
Gegesu Bagade Logo Doasi...9:13-19
- (h) A:igele amola Meloa Bioi
Hedai amola Gamogai...10:1-11
- (i) Ba:su Dunu Aduna...11:1-14
- (j) No 7 Dalabede Fofada:su amola Bidi...11:15-19
- 8 Ohe Fi Liligi amola Misunu Hou...Sia:alalo 12-14
- (a) Uda amola Hanome...12:1-18
- (b) Ohe Fi Liligi Aduna...13:1-18
- (c) Sibi Mano amola No 2. 144,000...14:1-5
- (d) A:igele Udiana Hagili Ahoanebe...14:6-13
- (e) Osobo Bagade Ha:i Manu Faisu...14:14-20
- 9 Ofodo Fesuale Gala...Sia:alalo 15-16
- (a) Mousese Gesami amola A:igele Fesuale da
Gagabusu Fesuale Gagui Gala...15:1-8
- (b) Ofodo Age. Dului amola Aiya
Bagade...16:1,2
- (c) Ofodo Ageyadu. Hano Wayabo Bagade
Afadenene Maga:me Hamosu...16:3
- (d) Ofodo Osoda. Hano Nasu da
Maga:me Hamosu...16:4-7
- (e) Ofodo Biyadu. Eso Gia:su da Dunu
Gia:sa...16:8,9
- (f) Ofodo Bi. Gasi Bagade...16:10,11
- (g) Ofodo Gafe. Gegesu Doasima:ne
Iufala:idisi Hano da Hasa...16:12-16

(h) Ofodo Godo. Bebeda:nima Bagade...16:17-21

10 Ba: bilone - Wadela:i Uda Bagade...Sia:alalo 17:1-19:5

(a) Ba: bilone ea Hou...17:1-18

(b) Ba: bilone ea Dafai...18:1-24

(c) Ba: bilone Dafaiba:le Nodosu...19:1-5

Wamolegei Sia: Olelesu

¹ Amo buga ganodini, Yesu Gelesu da hobe misunu liligi olelesa. Gode da Ea hawa: hamosu dunu ilima hobe misunu hou olelei. Amalalu, Gelesu da Ea hawa: hamosu dunu Yone, ema olelemusa:, Ea a:igele dunu ema asunasi. ² Yone e da ea ba:i liligi huluane olelei dagoi. Amo meloa ganodini e da Gode Ea sia:i liligi, amo huluane Yesu Gelesu olelei, amo sia:ne iaha. ³ Nowa dunu da amo buga idisia, e da hahawane bagade ba:mu. Amola nowa da amo hobe misunu hou amo sia: nabasea amola meloa ganodini sia: dedei amo nabawane hamosea, e da hahawane ba:mu. Amo ganodini dedei liligi da gadenenewane doaga:i dagoiba:le, noga:le nabimu da defea.

Yone da Yesu Ea Fi Fesuale Gala ilima Asigi Sia: Dedesa

⁴ Na, Yone, da Yesu Ea fa:no bobogesu fi fesuale gala A:isia soge amo ganodini, dilima sia:sa. Gode da esala, esalusu amola misini esalumu, a:silibu fesuale gala amo da Gode Ea Fisumidadi lela amola Yesu Gelesu, ilia da hahawane dogolegele iasu amola olofosu, dilima ima:ne dawa:lala. ⁵ Gode da degabo Yesu Gelesu wa:legadolesi. Gelesu da osobo bagade ouligisu

dunu huluane ilima Hina esala. E da ninima asigisa. Ea da bogobeba:le, nini wadela:i hou fadegai dagoi. ⁶ Yesu da nini Ea Ada Gode amo Ea hawa: hamomusa:gini, E da ninia osobo bagade hou fadegale, bu nini gobelesalasu dunu ouligisu fi hamoi. Yesu Gelesu da hadigiwane, gasawane eso huluane esalalalumu. Ema nodonanumu da defea. Ama.

Yesu da bu Misunu

⁷ Dawa:ma! E da mu mobi da:iya misunu galebe. Dunu ilia da Ea afo soi amola eno dunu huluanedafa da Yesu ba:mu. Osobo bagade fifi asi gala dunu huluane da Ea mabe ba:beba:le, beda:ga dimu. Ama. ⁸ Hinadafa Gode Bagadedafa amo da esala, esalu amola esalalalumu, E da amane sia:sa, “Na da Musu amola Na da Dagosu!”

Yone da Esala Ba:su amo Ganodini Yesu Ba:i

⁹ Na da dilia fi dunu Yone. Na da Yesuma fa:no bobogebeba:le, na da dili defele mae yolesili, se nabašu amo da dunu ea Hinadafa Hou amo ganodini esalebe dunu naba liligi defele, na da naba. Na da Gode Ea sia: olelebeba:le amola Yesu Ea dafawane hou E ninima olelei, amo olelebeba:le, eno dunu ilia da na Ba:damose oga amoga mugululi hiougi. ¹⁰ Hinadafa Ea esoga (Sada:i), na da Gode Ea A:silibu amo ganodini esalebe ba:i. Amasea, na da sia: bagade, amo da dalabede agoane na baligidi manebe nabi.

¹¹ Amane nabi, “Dia ba:mu liligi dedenanu, amo meloa dedei Yesu Ea fa:no bobogesu fi moilai bai bagade fesuale gala amo ganodini diala, ilima iasima. Moilai bai bagade dio da

Efesase, Samena, Begamame, Daiadaila, Sadise, Filadelefia amola La:ioudisia.” ¹² Na da sia: adole iasu dunu ba:musa: beba:le, gouliga hamoi gamali bai fesuale gala ba:i. ¹³ Amo gamali bai gilisisu ganodini, dunu agoai, E da abula amo da Ea emoga doaga:i amola Ea bida:igiga gouli bulu ga:i, amo lelebe ba:i. ¹⁴ Ea dialuma hinabo da ahea:ya:idafa amola Ea si da lalu agoane ba:i. ¹⁵ Ea emo da balase dogai agoai ba:i. Ea sia: da hano nawa:li bagade ea gobe agoane nabi. ¹⁶ E da Ea lobodafa amo ganodini gasumuni fesuale gala gagui. Ea lafidili amoga gegesu gobihei la:idili la:idili fe aduna hamoi, amo dialebe ba:i. Ea odagi da esomogoa esoga si gasenei agoai ba:i. ¹⁷ Na da amo dunu ba:beba:le, bogoi dunu agoane Ea emo gadenene diasai. E da Ea lobodafa na da:i amoga ligisili, amane sia:i, “Mae beda:ma! Na da Musu amola Na da Dagosu!

¹⁸ Na da esalalalusu Dunu! Na da bogoi, be wali Na da eso huluane esalalalumusa: esala. Na da bogosu amola bogosu soje, amoma Hina esala. ¹⁹ Amaiba:le, dia ba:be liligi dedema. Waha ba:sa liligi amola hobe misunu hou, huluane dedema. ²⁰ Amo gasumuni fesuale gala di da Na lobodafaga gagui ba:sa amola gouli gamali bai fesuale gala, amo ilia wamolegei dawa:loma:ne Na da dima olelemu. Gasumuni fesuale gala da a:igele dunu ilia Yesu Ea fa:no bobogesu fi fesuale gala ouligisa. Amola gamali bai fesuale gala da Yesu Ea fa:no bobogesu fi fesuale gala.”

2

Yesu da Efesase Yesuma Fa:no Bobogesu Fi Ilima Sia:i

¹ “Di da Efesase moilai bai bagade fa:no bobogesu fi ouligisu a:igele dunu ema amane dedema.

‘Dunu amo da gasumuni fesuale gala Ea lo-bodafa amoga gagusa amola E da gouli gamali bai fesuale gala amo ganodini lalebe, amo da dilima amane sia:sa, ² ‘Na da dilia hawa: hamoi ba:i dagoi. Dilia gasawane mae yolesili hawa: hamosu, amo Na dawa:. Dilia da wadela:i hamosu dunu higasa amola dunu ilia da asunasi dunu ilisu sia:sa, ilima dilia da abodelalu, ilia da ogogosu ba:i, amo Na dawa:.

³ Dilia da se nabasu. Be dilia mae ougili, mae yolesili, gebewane Nama madelagili esalebe ba:i.

⁴ Be Na da dilima fonobahadi sia:mu galebe. Dilia degabowane Na hou lalegaguiba:le Nama asigisu, amo defele dilia da wali Nama hame asigisa.

⁵ Dilia da bagade dafaiba:le, dawa:ma! Dilia wadela:i hou yolesili, dilia musa: lalegagui hou amo defele bu hamoma. Dilia wadela:i hou hame yolesisia, Na da dilima misini, dilia gamali bai amo fadegamu. ⁶ Be liligi afadafa dilia noga:le hamosa. Dilia da Na hou defele, Nigoula:ida:nese dunu higasa.

⁷ Dilia ge galea, A:silibu Ea sia: E da Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima sia:sa amo nabima!” E da amane sia:sa, ‘Na da nowa dunu da osono bagade hou hasalasiswa, ema e da eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu ifa Gode Ea Ifabi amo

ganodini sagai, amo ea fage moma:ne, Na da sia:mu.’”

Samena Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima Sia:i

⁸ “Dia Samena Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ouligisu a:igele ema amane dedema,

‘Dunu amo da Hemosu amola Dagosu, E da bogoi amola wali bu esala, amo da dilima amane sia:sa, ⁹ ‘Na da dilia se nabasu dawa:. Dilia da hame gaguiwane esala. Be dilia liligidafa, amo bagade gagui agoai ba:sa. Dunu ilia Yu dunu sia:sa be ilia da Yu dunu hame, ilia da Sa:ida:ne fi dunu, amo ilia da dilima lasogole sia:sa, Na dawa:. ¹⁰ Dilia da se nabimuba:le, mae beda:ma. Nabima! Sa:ida:ne da dilia hou adoba:ma:ne, dilia mogili da se iasu diasu ganodini sali ba:mu. Dilia da eso nabuane gala fawane se nabimu. Be dilia se nabasea o bogosea, Na hou mae yolesima. Amasea, dilia osobo bagade hou hasali dagoiba:le, Na da eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu habuga bidi dilima imunu. ¹¹ Dilia ge galea, A:silibu Ea sia: E da Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima sia:sa amo nabima.” E amane sia:sa,

‘Nowa da osobo bagade hou hasalasisa, ea da:i hodo bogosea, e da bogosu ageyadu gala, amo hame ba:mu.’

Begamame Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima Sia:i

¹² “Dia Begamame Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ouligisu a:igele dunuma amane dedema, ‘Dunu E da gegesu gobihei la:di la:di noga:le debei gagusa, amo da dilima amane sia:sa, ¹³ ‘Dilia esalebe soqe, Na dawa:. Amoga Sa:ida:ne da

hinawane esala. Dilia da Na hou hame yolesi. Amo sogega, (Sa:ida:ne ea fisu da amo ganodini gala), hame lalegagui dunu ilia da Na hame yolesisu ba:su dunu amo A:nadibase medole legei. Be amo ba:beba:le, dilia da Na hou hame yolesi. ¹⁴ Be liligi afae afae Na da dilima sia:mu galebe. Dilia gilisisu amo ganodini, mogili ilia Ba:ilame amo ea olelesu fa:no bobogesa. Ba:ila:me da olelebeba:le, Ba:la:ge da Isala:ili dunuma wadela:i hou olelei, amo ilia ha:i manu loboga hamoi ogogole ‘gode’ ilima ima:ne gobei, amo ilia nasu amola ilia wadela:i uda lasu hou hamoi. ¹⁵ Amo defele, dilia gilisisu ganodini mogili ilia Nigoula:ida:nese dunu ilia olelesu fa:no bobogesa. ¹⁶ Dilia wadela:i hou yolesima! Agoane hame hamosea, Na da dilima hedolo misini, amo wadela:i hamosu dunuma Na da gegesu gobihei Na lafiga gagui amoga Na da amo dunu ilima gegemu

¹⁷ “Dilia ge galea, A:silibu Ea sia: Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima sia:sa nabima!

‘Nowa da osobo bagade hou hasalasisia,
Na da wamolegei ‘ma:na’ ema imunu.

Amola ilima afae afae Na da ahea:ya:i igi
amo da:iya dio gaheabolo dedei amo ilima imunu.

Dunu huluane ilia da amo dio hame dawa:mu.
Be igi lamu dunu fawane da dawa:mu.’

Daiadaila Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima Sia:i

¹⁸ “Dia Na Daiadaila fa:no bobogesu fi a:igele ouligisu dunuma amane dedema,

‘Gode Egefedafa amo Ea si da lalu agoane
ba:sa amola Ea emo da balasiga dogai agoane

ba:sa, amo da dilima sia:sa, amane, ¹⁹ ‘Dilia hawa: hamobe na dawa:. Dilia da asigiwane, mae yolesili, Na hawa: hamonana. Dilia waha hamobe da dilia musa: hamoi baligisa. ²⁰ Be Na da dilima sia:mu afadafa gala. Di da wadela:i uda ea dio amo Yesebele, amo hi da Gode sia: adole iasu dunu hi da sia:sa, amo dilia hame higasa. Yesebele da olelebeba:le, Na hawa: hamosu dunu da hou ida:iwane yolesili, wadela:i uda lasu hou hamosa amola ha:i manu loboga hamoi ogogosu ‘gode’ ilima i liligi, naha.

²¹ Ea wadela:i hou yolesima:ne, Na da hedolo hame se dabe iasu i. Be ea wadela:i dunu enoma fisu hou yolesimu higasa. ²² Amaiba:le, e da olo bagade madelale, e amola eno dunu ema gilisili wadela:le hamoi dunu, da oloiba:le se bagade nabimu. Iliia da ema gilisili wadela:le hamosu amoba:le hame gogosiane Godema hame sinidigisia, Na da waliwane ilima se dabe iasu imunu. ²³ Amola Na da Yesebelema fa:no bobogesu dunu, amo medole legemu. Amasea, Na fa:no bobogesu fi huluane, ilia da Na dunu huluane ilia asigi dawa:su amola hanai asigi dawa:su, Na da huluane dawa:, ilia da noga:le dawa:mu. Na da dili huluanema, dili hou hamoi defele bidi imunu.

²⁴ Be mogili dilia Daiadaila fi da amo wadela:i olelesu hame lalegagui. Dilia da eno dunu ilia sia:i liligi amo, ‘Sa:ida:ne ea wamolegei bagade hou,’ amo hame dawa:. Na da dilima amane sia:sa, Na da da:i dioi eno dilima hame imunu. ²⁵ Be dilia lalegagui hou amo gasawane gaguiwane, Na bu misunu eso doaga:ma:ne momagele ouesaloma.

26-28 Nowa dunu da osobo bagade hou hasalasisia, Na hanai hou amo mae yolesili Na bu misunu eso amoga doaga:sea, Na da ilima ouligisu hou, amo hou Na Ada Nama i defele, ilima imu. Ili da dunu fifi asi gala ilima ouligisu hou hamomu. Ili da gasa bagade ouligisu hawa: hamomuba:le, ilia dunu fi ofodo laga osoboga hamoi defele goudane wadela:mu. Na da gusubia gasumuni ilima imu.’ ” 29 “Dilia ge galea, A:silibu Ea sia: Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima sia:sa amo nabima.”

3

Sadise Yesuma Fa:no Bobogesu Fi Ilima Sia:i

1 “Dia Na fa:no bobogesu fi Sadise moilai bai bagadega amo ilia a:igele ouligisu dunuma meloa dedene ima, amane, ‘Dunu da A:silibu fesuale gala, amo Gode Ea hawa: hamosu A:silibu amola gasumuni fesuale gala, amo Gagusu Dunu da amane sia:sa. Na da dilia hou hamobe dawa:. Dunu da dilia da esala ilia da sia:sa, be dilia da bogoi dagoi.

2 Amaiba:le, nedigima! Dilia waha lalegagui da dafawane bogosa:besa:le, amo liligi bu wa:legadoma:ne hawa: hamoma. Dilia hou hamoi da Gode ba:ma:ne, moloidafa hame gala. 3 Amaiba:le, dilima olelei liligi amola dilia gega nabi liligi bu dawa:ma! Amo nabawane hamoma! Dilia wadela:i hou yolesima! Dilia da hame nedigisia, Na da dilia hame dawa: gasi amoga wamolasu dunu ea mabe defele dilima doaga:mu. 4 Be mogili afae afae Sadise fi amo ganodini da fedege agoane abula mae

nigima:ne noga:le ouligisa. Dilia da ahea:ya:i abula salawene, Na amola gilisili ahoanumu. Bai Na da dilia hou da defele ba:sa. ⁵ Nowa da osobo bagade hou hasalasisia, ilia da amaiwane ahea:ya:i abula salawane ba:mu. Na da ilia dio eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu Buga ganodini dedei hame fadegamu. Na da ili oule asili, Na Ada amola Ea hadigi a:igele dunu, ilima doaga:le amane sia:mu, ‘Amo dunu da Na!’ ”

⁶ “Dilia ge galea, A:silibu Ea sia: Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima sia:sa amo nabima.”

Filadelefia Yesuma Fa:no Bobogesu Fi Ilima Sia:i

⁷ “Dia Na fa:no bobogesu fi Filadelefia moilai bai bagadega, amo ilia a:igele ouligisu dunuma meloa dedene ima, amane, ‘Dunu amo da Hadigi amola Dafawane, da dilima amane sia:sa. E da gi musa: Da:ibidi gagui liligi, amo gagusa. E da logo ga:su doasea, dunu eno bu ga:simu da hamedei. Amola E da logo ga:sisia, dunu eno da bu doasimu hamedei. ⁸ Dilia hou na dawa:. Dilia da gasa hame. Be dilia da Nama asigiba:le, Na olelesu mae yolesili fa:no bobogelalu. Na da dilia midadi logo doasi dagoi. Dunu eno da amo bu ga:simu da hamedei. ⁹ Nabima! Amo ogogosu gilisisu dunu, ilia da Yu dunu ilisu da sia:sa, be ilia da ogogosa. Ili da Sa:ida:ne ea fi dunu. Na da ili dilia emo gadenene beguduma:ne sefasimu. Amola ilia da Na da dilima bagadewane asigisa dawa:mu. ¹⁰ Se nabasu eso bagade da osobo bagade dunu fifi asi gala huluane adoba:musa: misunu. Be dilia da Na mae yolesili gebewane esaloma:ne

sia: nabawane hamobeba:le, Na da dili amo se nabasu eso amoga gaga:mu.

¹¹ Na misunu da gadenei. Dilia da osobo bagade hou hasalasisu habuga bidi agoane lamu. Amo habuga bidi enoga wamolasa:besa:le, dilia hou gagui gasawane gaguma.

¹² Nowa dunu da osobo bagade hou hasalasisia, Na da amo dunu fedege agoane, gele mogo-mogoi Gode Ea Debolo Diasu ganodini hamomu. E da Gode Ea diasu hame yolemu. Na da Gode Ea Dio amola Gode Ea gaheabolo moilai bai bagade (amo da Yelusaleme - hobeia Gode da Hebene sogeganini iasimu) amo ea dio amola Na Dio gaheabolo amo dunu da:iya dedemu.’ ”

¹³ “Dilia ge galea, A:silibu Ea sia: Yesuma Fa:no Bobogesu Fi ilima sia:sa amo nabima!”

La:ioudisia Yesuma Fa:no Bobogesu Fi Ilima Sia:i

¹⁴ “Na fa:no bobogesu fi La:ioudisia moilai bai bagadega, amo ilia a:igele ouligisu dunuma meloa dedene ima, amane, ‘Dunu E da liligi huluanema Ama gala, E da Dafawane Asigidafa Ba:su dunu amola Gode Ea hahamoi liligi hulwane amoma Bai esala, E da amane sia:sa.

¹⁵ ‘Na da dilia hamobe dawa:!’ Dilia da anegagi hame be gia:i hame, amo Na dawa:. Dilia da gia:idafa o amo hame galea, anegagidafa, amo ba:mu Na da hanai gala. ¹⁶ Be dili da anegagi hame amola gia:i hame, be dili da gugumiba:le, Na da dilia houba:le isomu galebe. ¹⁷ Dilia amane sia:sa, ‘Na da bagade gagusa. Na da sadi dagoi.’ Be dilia da hame gagui amola se nabawane, amo dilia hame dawa:. Dilia da

hame gaguiwane, da:i nabadowane amola si dofoiwane esala. ¹⁸ Amaiba:le, dilia da bu bagade gagui ba:ma:ne, Nama gouli ida:iwane bidi lamu da defea. Dilia gogosia:iwane da:i nabado amo dedeboma:ne, Nama ahea:ya:i abula bidi lamu da defea. Dilia bu noga:le ba:ma:ne, dilia siga legema:ne manoma bidi lamu da defea.

¹⁹ Na da nowa dunuma asigi galea, Na da amo dunuma se dabe iaha. Amaiba:le, hogoi helele, dilia wadela:i hou yolesili, sinidigima.

²⁰ Nabima! Na da logoga lulufigisa lela. Nowa da Na sia: nababeba:le, logo doasea, Na da amo dunu ea diasu ganodini golili sa:ili, ema gilisili ha:i manu amola e da Nama gilisili ha:i manu.

²¹ Nowa da osobo bagade hou hasalasiswa, Na da osobo bagade hou hasaliba:le Na Ada dafulili Ea Fisumu amo da:iya fibi, amo defele Na da osobo bagade hou hasalasiswa dunu, ilia Nama Na dafulili Na Fisumu da:iya fima:ne, ilima ilegemu.’ ”

²² “Dilia ge galea, A:silibu Ea sia: Yesuma Fa:no Bobogesumu Fi ilima sia:sa amo nabima!”

4

Nodone Sia:ne Gadosu Hou Hebene Ganodini

¹ Amalalu, na da esala ba:su eno ba:i. Na da muagado logo doasibi ba:i. Sia: amo da dalabede dubi agoane nabi amo da musa: nama sia:i na da bu nabi, amane, “Gogudunini guda: misa! Na da hobe misunu hou dima olelemu!”

² Hedolole, na da Gode Ea A:silibu Hadigidafa Gala amoga nabaiwane ba:i. Na da Hebene ganodini Fisumu amoga Dunu fibi ba:i. ³ Ea odagi da igi ida:iwane amo ya:sabe amola ganiliane ba:i.

Amo Fisú sisiga:i agoane sona:ni amo ea ba:su da igi ela:mei agoane ba:i. ⁴ Fisú sisiga:i agoane, eno Fisú 24 ba:i. Amo da:iya, asigilai dunu 24 ahea:ya:i abula salawane amo fisu da:iya fibi ba:i. Iliá dialuma da:iya, goulí habuga figisi ba:i. ⁵ Fisú amoga ha:ha:na amola gu gelebe misí. Fisú ea midadi, hanu fesuale gala nenanebe ba:i. Amo da Gode Ea fidisu a:silibu fesuale gala amo ilia fedege gala. ⁶ Fisú ea midadi, hano wayabo daiya ba:su agoane ledó hamedei agoane dialebe ba:i.

Fisú sisiga:i agoane la:ididili la:ididili amo esalebe liligi biyaduyale amo da si bagohame hagomodini amola baligiga dedeboi, amo esalebe ba:i. ⁷ Esalebe Liligi age da laione wa:me bagadewane ba:i. Eno ageyadu da bulamagau gawali agoane ba:i. Eno osoda ea odagi da dunu ea odagi agoane ba:i. Eno biyadu da buhiba amo da hagili ahoanebe agoane ba:i. ⁸ Amo esalebe liligi biyaduyale gala afae afae da ougia gafeyale gala, ganodini amola gadili, ilia da si bagohame amoga dedeboi dagoi. Eso ganodini amola gasi ganodini, ilia mae yolesili gesami hea:lala, amane,

“Hina Gode Bagadedafa da Hadigi, Hadigi, Hadigi!

E da esalu, esala amola E da hobeá bu misunu.”

⁹ Esalebe liligi biyaduyale gala ilia da Fisú da:iya fibi Dunu, amo da eso huluane Esalalala Dunu Ema ilia nodone gesami hea:lala. ¹⁰ Iliá agoane hamonanea, asigilai dunu 24 da Fisú da:iya fibi Dunu, amo da eso huluane esalalala, amo Ea midadi beguduli, Ema nodone sia:ne

gadosa. Iliā gouli habuga Fisū midadi sanasili, amane sia:sa,

¹¹ “Ninia Hina Gode!

Di da dunu huluane ilia gasa bagade nodonanusu lamu defele gala.

Bai Di da liligi huluane hahamoi

amola Dia hanaiba:le, ilima esalusu i dagoi.”

5

Bioi Meloā Amola Sibi Mano

¹ Na da Gode (E da Fisū da:iya fibi) amo Ea lobodafa ganodini, bioi meloa gagui dialebe ba:i. Amo da la:ididili la:ididili dedei, amola mae fadegama:ne, gobele ga:su liligi fesuale amoga ga:i dagoi ba:i.

² Na da gasa bagade a:igele dunu ba:i. E ha:giwane wele sia:i, amane, “Nowa da amo gobele ga:su liligi fima:bela:? Meloā bioi fadegamusa:, nowa da defele esalabala:?” ³ Be Hebene ganodini, osobo bagade ganodini amola hagudu bogoi soḡe amo ganodini, amo bioi meloa ganodini ba:musa: gobele ga:su fadegama:ne, dunu da amo defele hamomusa: hamedafa ba:i.

⁴ Dunu da amo bioi meloa fadegale, ganodini ba:mu amo defele hamoma:ne dunu da hogoi helele hame ba:beba:le, na da bagadewane di.

⁵ Amalalu, asigilai dunu afadafa da nama amane sia:i, “Mae dima! Ba:ma! Yuda fi Laione, amo da Da:ibidi ea gasa bagade mano, E da osobo bagade hou hasaliba:le, E da gobele ga:su liligi fesuale gala fili, meloa bioi fadegamusa: dawa:.”

⁶ Amalalu na da Sibi Mano Fisū dogoa amoga lelebe ba:i. Ema sisiga:le, esalebe liligi

biyaduyale gala amola asigilai dunu, lelebe ba:i. Sibi Mano da medole legei agoane ba:i. E da bese (hono) fesuale galu amola si fesuale galu. Amo da fedege agoane, Gode Ea a:silibu fidisu fesuale gala Gode da osono bagadega lalaloma:ne, ili asunasi. ⁷ Sibi Mano da asili, bioi meloa Gode (E da Fisus da:iya fibi) Ea lobodafa ganodini gagui, amo lai. ⁸ E agoane hamonanebe, esalebe liligi biyaduyale gala amola asigilai dunu 24, da Sibi Mano Ema beguduli diasai. Ili afae afae sani baidama amola ofodo gabusiga: manoma amoga nabai, gagui dialebe ba:i. Gabusiga: manoma da fedege agoane, Gode Ea fi dunu ilia sia:ne gadosu. ⁹ Ili da gaheabolo gesami hea:su amane hea:i,

“Di da amo meloa bioi lale,
gobelesu liligi fadegamu amo Di da defele esala.

Bai Di da eno dunuga medole legei.

Di bogobeba:le, Di da fifi asi gala,
sia: hisu, fi hisu amola ouligisu hisu hulu-
anedafa,

dunu mogili Godema oule misa:ne bidi lai dagoi.

¹⁰ Di da amo dunu gobelesu salasu ouligisu fi Gode ea hawa: hamomusa:gini hamoi dagoi.

Ili da osono bagadega ouligisu hawa: hamomu!”

¹¹ Na da bu ba:beba:le, a:igelesu dunu osea:idafa, idimu hamedei amo nabi dagoi. Ili da Fisus, esalebe liligi biyaduyale gala amola asigilai dunu, amo sisiga:le leluwane,

¹² amane gesami hea:i,

“Sibi Mano medole legei,

Ema dunu huluane da Ea Hinadafa Hou, gasa bagade hou, bagade gagui hou amola bagade dawa:su hou amo dawa:le, Ema eso huluane nodonanumu da defea!”

¹³ Amola liligi huluane Hebene ganodini, osobo bagadega, hagudu soge amoga esala liligi hulu-anedafa gesami hea:lalebe na da amane nabi,

“Dunu huluane da Fisu da:iya fibi Gode amola Sibi Mano amoma mae yolesili, nodonanumu da defea!”

¹⁴ Esalebe liligi biyaduyale gala da “Ama” sia:i. Asigilai dunu da gudu diasa:ili, nodone sia:ne gadoi.

6

Meloa Bioi Gobele Ga:su

¹ Amalalu, Sibi Mano da meloa bioi gobele ga:su liligi fesuale gala, amo afadafa fi. Amalalu, esalebe liligi biyaduyale gala amo ganodini afadafa da sia: gu gelebe agoane amane sia:i, “Misa!” ² Na da ba:loba, ahea:ya:i hosi ba:i. Dunu da ema fila heda:i da dadi gagui. Gode da ema habuga i. E da asili, gegesu bagade ouligisu dunu agoane asi.

³ Amalalu Sibi Mano da meloa bioi ga:su ageyadu fili, esalebe liligi ageyadu ea sia: na da nabi amane, “Misa!” ⁴ Hosi eno da misini, e da yoi hosi ba:i. Gode da amo hosi fila heda:i dunu ema osobo bagadega gegesu bagade hamomusa: dunu eno da dunu eno medole legema:ne, ema gasa i. E da ema gegesu gobihei bagade i.

⁵ Amalalu Sibi Mano da meloa bioi gobele ga:su osoda fili, esalebe liligi osoda ea sia: na da amane nabi, “Misa!” Na ba:loba, bunumai hosi da misi. Ema fila heda:i dunu da ea lobo ganodini dioi defei ba:su liligi, amo gagui.

⁶ Esalebe liligi biyaduyale gala, amo ilia gilisisu ganodini na da sia: agoane nabi, “Dilia da eso afae hawa: hamobeba:le, widi ha:i manu fonobahadi fawane lamu, amola eso afae hawa: hamobeba:le, bali ha:i manu fonobahadi fawane lamu. Ha:i manu ifa amola waini sagai, mae wadela:ma!”

⁷ Amalalu, Sibi Mano da meloa bioi gobele ga:su liligi biyadu fili, esalebe liligi biyadu amo ea sia: na da amane nabi, “Misa!” ⁸ Na ba:loba, haliga:i hosi da misi. Ema fila heda:i dunu ea dio amo Bogosu ba:i. Bogosu Soge da gadenenewane fa:no bobogelalebe ba:i. Gode da elama gasa bagade hou iasu, amo ela da osono bagade biyaduyale mogili, la:idiidili afadafa amo sogega gegeesu, ha:i bagade, olosu amola nimi ohe fi, amoga ela da amo la:idi dunu medomusa: dawa:i.

⁹ Amalalu, Sibi Mano da meloa bioi gobele ga:su liligi bi amo fi dagoi. Amalalu, oloda fafai amo hagudu, na da dunu ilia da Gode Ea Sia: olelebeba:le amola ilia ba:su hou mae yolesili olelebeba:le, eno dunuga medole legei, amo ilia a:silibu na ba:i.

¹⁰ Iliya da ha:giwane wele sia:i, amane, “Hina Bagadedafa! Di da Hadigi amola Dafawanedafa. Di da dunu amo nini fane legei, habogala ilima se dabe iasu ima:ne fofada:ma:bela:?” ¹¹ Gode da ilima ahea:ya:i abula idiniginisima:ne i. Gode

da ilima amane sia:i, “Fonobahadi bu helefima! Dilia sosogo amola fi hawa: hamosu dunu medole legei ilia idi da Na ilegei idi doaga:sea, se dabe iasu eso ba:mu.”

¹² Amalalu, Sibi Mano da meloa bioi gobele ga:su gafe fi, amo na ba:i. Bebeda:nima bagade misini, eso da bunumai esa abula goudi hinabo amoga hamoi agoane ba:i, amola oubi da yoi maga:me defele ba:i. ¹³ Gasumuni da mugululi osoboga sa:i. Iliya daha da gahe figi fage, amo figi ifa da fo bagade amoga fabeba:le agoane hamosu. ¹⁴ Mu da mugululi, meloa bioi defele bione, hamedafa ba:i. Goumi huluane amola oga huluane, da ilia sogebi yolesili, eno sogebi amoga asi dagoi ba:i. ¹⁵ Amalalu, osobo bagade ouligisu dunu, gamane ouligisu dunu, dadi gagui ouligisu dunu, bagade gagui dunu amola gasa bagade dunu, udigili hawa: hamosu dunu amola halegale lalebe dunu, ilia da gele gelabo ganodini amola gele amo goumia diala, amo haguduga wamoaligimusa: dawa:i galu. ¹⁶ Iliya da goumi amola igi amoma amane wele sia:i, “Nini dedeboma:ne, ninima sa:ima! Dunu E da Fisudaya fibi amo Ea siga E da nini mae ba:ma:ne, amola Sibi Mano Ea ougi bagade ninima mae doaga:ma:ne, ninima sa:ima!

¹⁷ Ela se dabe iasu imunu eso ilegei da doaga:i dagoi. Nowa da Elama bu gegemu da defelela:?”

7

Isala:ili Dunu 144,000 Gala

¹ Amalalu, na da a:igele dunu biyaduyale gala, osobo bagade hegoma biyaduyale gala

amoga lelebe ba:i. Ilia da fo biyaduyale gala, amo da osobo bagade, hano wayabo amola ifa huluane, amoga mae misa:ne, gagulaligi. ² Amalalu, na da a:igele dunu amo da Gode Esalalalebe Ea dawa:digima:ne gobelegesu lai, gusu amoga manebe ba:i. E da a:igele dunu biyaduyale gala, ilima Gode da soge amola hano wadela:musa: gasa i dagoi, ilima amane wele sia:i, ³ “Dilia! Osobo, hano amola ifa, amo wadela:musa: oualigima! Ninia da Gode fi dunu amo ilia odagiga dawa:digima:ne ilegesu dedei dagoiba:le fawane, amo liligi wadela:ma!” ⁴ Amalalu na da Gode Ea fi dunu amo ilia odagiga Gode Ea dawa:digima:ne ilegesu dedei ba:i, amo ilia idi nabi. Amo idi da 144,000. Ilia da Isala:ili fi fagoyale gala, amo huluane amoga mogili ilegei dagoi.

⁵⁻⁸ Isala:ili fi afae afae da ilegei dunu 12,000 agoane ba:i, amo Yuda, Liubene, Ga:ide, A:sie, Na:fadalai, Ma:na:se, Simiane, Lifai, Isaga, Sebiulane, Yousefe amola Bediamini.

Dunu Osea:idafa Gilisi

⁹ Amalalu, na da ba:loba, dunu osea:idafa, amo idimu da hamedeidafa gilisibi ba:i. Ilia da osobo bagade fifi asi gala huluanedafa sia: hisu amola ouligisu hisu, amoga misi. Ilia da ahea:ya:i abula salawane, gumudi lubi gaguli, Fisu amola Sibi Mano amo midadi lelebe ba:i. ¹⁰ Ilia da ha:giwane wele sia:i, amane, “Gaga:su hou da ninia Gode amo da Fisu amoga fisa amola Sibi Mano amoga maha!” ¹¹ A:igele dunu, asigilai dunu amola esalebe liligi biyaduyale gala, da

Fisu sisiga:le lelebe ba:i. Amalalu, ilia odagi osoboga doaga:musa:, ilia Fisu midadi diasa:ili, Godema amane nodone sia:ne gadoi,

¹² “Ama! Ninia Gode da hadigi, bagade dawa:su, asigidafa amola gasa bagade. Amaiba:le Ema eso huluane mae yolesili nodonanumu da defea. Ama!”

¹³ Asigilai dunu afadafa da nama amane adole ba:i, “Amo dunu ilia da ahea:ya:i abula amoga salawane lela, amo da nowala:? Ilia da habidili misibala:?”

¹⁴ Na bu adole i, “Ada! Na da hame dawa:! Be di dawa:!” E nama amane sia:i, “Amo dunu ilia da se nabasu bagadedafa amo baligili misi. Ilia abula ilia Sibi Mano amo ea maga:mega dodofei dagoiba:le, bu ahea:ya:i hamoi. ¹⁵ Amaiba:le, ilia Gode Ea Fisu amo midadi Ea Debolo Diasu ganodini Ema hawa: hamosa lela. Gode da Fisu da:iya fibi amola E da ili noga:le ouligisa. ¹⁶ Ilia da ha:su o hano hanasu bu hame ba:mu. Eso amola gia:i bagade liligi da ili bu hame gia:mu. ¹⁷ Bai Sibi Mano amo da Fisu dogoa lela, amo da ilia sibi Ouligisu esalumuba:le, E da ili eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu hano dima:ne, hano nasu amoma oule masunu. Amola, Gode da dibi si hano huluane ilia siga doga:mu.”

8

Meloa Bioi Ga:su Liligi Fesuale

¹ Sibi Mano da meloa bioi gobelesu ga:su fesuale fibiba:le, Hebene ganodini liligi huluane da aua dogoa fili afae ouiya:le esalu. ² Amalalu, na

ba:loba, a:igele dunu fesuale gala amo da Gode Ea midadi lela, ilima ilia dalabede fesuale i.

³ A:igele dunu eno, e da gouli gabusiga: manoma gobesisu ofodo gagui gala, amo da oloda gadenenewane misini, lelu. E da gabusiga: manoma bagohame lai. Amo e da Gode Ea fi sia:ne gadosu hou amoma gilisili, oloda da:iya gobelesu. ⁴ Amalalu, gabusiga: manoma amo ea gobei mobi da Gode Ea fi dunu ilia sia:ne gadosu liligi amoma gilisi. Amalalu, amo gilisi mobi da a:igele e da Gode Ea midadi lela, amo ea loboga heda:i. ⁵ Amalalu, a:igele dunu da gabusiga: manoma gobesisu ofodo amo lale, oloda da:iya lalu lale, ganodini salawane, osobo bagadega sanasi. Amalalu, gu gelebe nabi, ha:ha:na ba:i amola bebeda:nima ba:i.

Dalabede

⁶ Amalalu, a:igele dunu fesuale gala amo dalabede fesuale gala gagui, ilia dalabede dumusa: momagei. ⁷ A:igele age da dalabede fulaboi. Ane-gagi hano mugene, lalu amola maga:me gilisili muagado misini osoboga sa:i. Osobo bagade udiana mogili, afae (1/3) da laluga nei dagoi ba:i. Amo (1/3) sogebi ganodini ifa da laluga nei dagoi ba:i amola gisi huluane da laluga nei dagoi ba:i.

⁸ Amalalu, a:igele ageyadu da dalabede fulaboi. Liligi amo da goumi bagade laluga nenanebe agoai ba:i, amo da mugululi, hano wayabo bagadega sanasi dagoi ba:i. Hano wayabo bagade udiana agoane mogili, afadafa (1/3) da maga:me hamoi. ⁹ Menabo fi wayabo ganodini esala udiana agoane mogili, afae (1/3) da bogoi.

Dusagai huluane udiana agoane mogili, afae (1/3) da wadela:lesi dagoi ba:i.

¹⁰ Amalalu, a:igele osoda da dalabede fulaboi. Gasumuni bagade afae da muagadodi mugululi, hano amola hano nasu udiana agoane mogili, afae (1/3) amoma gudu sa:i.

¹¹ (Amo gasumuni ea dio da “Gamogasu.”) Hano huluane da udiana agoane mogili, afae (1/3) da gamogai hamoi. Dunu ilia amo gamogai hano maiba:le, bagohame da bogogia:i dagoi.

¹² Amalalu, a:igele dunu biyadu da dalabede fulaboi. Amalalu, e da eso, oubi amola gasumuni, mogili fifili udiana agoane hamoi. Amalalu, e da eso la:idi afae (1/3) wadela:lesi, oubi la:idi afae (1/3) wadela:lesi amola gasumuni la:idi afae (1/3) wadela:lesi. Eso hadigi e da udiana agoane fifili, la:idi afae (1/3) wadela:lesi amola hadigi gasi ganodini amo defele agoane hamoi.

¹³ Amalu na da ba:lalu, buhiba muagado hagili ahoanebe ba:i. E da ha:giwane sia:nanu amane, “Ameia:! Ameia:! Eno a:igele dunu udiana da dalabede dusia, osobo bagade dunu da se bagade nabimu!”

9

¹ Amalalu, a:igele dunu bi da dalabede fulaboi. Na ba:loba, gasumuni afae da osoboga sa:i. Gode da gi ema i. Amo gi da Gelabo Nosonodafa (A:bisi), amo doasimu gi e da lai dagoi.

² Gasumuni da amo uli dogoi doasili, mobi amo lalu bagade mobi defele heda:beba:le, eso hadigi uligiba:le, gasi bagade ba:i. ³ Amalalu, danuba: bagohame da amo mobi ganodini esalu yolesili,

osobo bagadega sa:i. Iliā da gasa amo gamaloa defele lai dagoi. ⁴ Gode da ilima amane sia:i, “Dilia gisi amola ifa huluane mae wadela:ma! Be nowa dunu ilia Gode Ea dawa:digima:ne ilegesu dedesu odagiga hame dedei galea, amo fawane wadela:ma. ⁵ Dilia ili mae medole legema, be udigili oubi biyale gala amoga ilima se bagade ima!” Amo se iasu da se amo gamaloa ea gasonasu defele ba:i. ⁶ Amo oubi biyale gala ganodini, dunu huluane ilia da bogomu logo hogoi helele hame ba:mu. Dafawane, ilia da bogomusa: bagade hanamu, be bogosu da ilima hobeamu.

⁷ Amo danuba: ilia ba:su da gegesu hosi amo defele ba:i. Iliā dialuma da:iya gouli habuga agoane ba:i amola ilia odagi da dunu ilia odagi agoane ba:i. ⁸ Iliā dialuma hinabo da uda dialuma hinabo agoane sedadedafa ba:i, amola ilia bese da laione wa:me amo ilia bese agoane ba:i. ⁹ Iliā bida:igia da:igene ga:su liligi sali ba:i. Iliā ougia da sia: amo hosi ilia sa:liode hiougili gegemusa: ahoa amo ea genena:genena:be defele nabi.

¹⁰ Iliā la:go amola gasonasu guisu da gamaloa ea liligi agoane ba:i. Iliā da la:go amoga gason-abeba:le, dunu da oubi biyale gala amoga, se bagade nabalumu. ¹¹ Iliā ouligisu da a:igele dunu amo da Gelabo Nosonodafa (A:bisi) gala amoma ouligisu esala. Ea dio da Hibulu sia:ga “Aba:dane.” Galigi sia:ga, ea dio da Abolione (dawa:loma:ne da “Gugunufinisisu Dunu”).

¹² Defea! Se nabasu afadafa da dagoi. Be se nabasu aduna eno da misunu galebe.

¹³ Amalalu, a:igele dunu gafe da dalabede fulaboi. Na nabaloba, sia: da gouliga hamoi oloda amo Gode Ea midadi gala, amo hegomai biyaduyale gala amoga misi.

¹⁴ Sia: da a:igele dunu gafe ema amane sia:i, “A:igele dunu biyaduyale gala ilia da Iufala:idisi Hano amo gadenene lala:gili esala. Ili halebale masa:ne, dia ilia lala:gi fadegama!” ¹⁵ Amalalu, e da a:igele biyaduyale gala ilia lala:gi fadegai. Bai Gode da ilia amo aua, amo eso, amo oubi, amo ode, amoga ilia osobo bagade dunu fi udiana agoane mogili afafane, afadafa (1/3) medole legemusa:, momagele ilegei. ¹⁶ Na nabaloba, dadi gagui dunu amo da hosi da:iya fila heda:i ilia idi da 200,000,000. ¹⁷ Na esala ba:su amo ganodini, na da hosi amola amoga fila heda:i dunu ba:i. Ili bida:igiga da:igene ga:su liligi yoi, ela:me amola bua:iya:i ba:i. Hosi ilia dialuma da laione wa:me amo ilia dialuma agoane ba:i. Ili lafidili, lalu, mobi amola salafa manebe ba:i.

¹⁸ Amalalu, osobo bagade fi dunu da mogili udiana agoane hamone, idi afae (1/3) da hulwane lalu, mobi amola salafa, hosi ilia lafidili manebe ba:i, amoga medole legei dagoi ba:i. ¹⁹ Hosi ilia gasa da ilia lafi amola ilia la:go, amo ganodini diala. Ili la:go da sania agoane dialuma gala, amo da dunu gasomanusa: dawa:. ²⁰ Dunu fifi asi gala eno, ilia amo medosu liligi amoga hame medole legei. Be ilia wadela:i loboga hamoi ‘gode’ liligi ilima sia:ne gadosu hou hame yolesi. Ili da Fio liligi amola loboga hamoi ‘gode’ liligi amo gouli, silifa, balasi, igi amola ifa amoga hamoi liligi, (ba:su, nabasu, ahoasu amola hame

dawa: liligi), amo dawa:beba:le ilia Godema sinidigimusa: hame dawa:i. ²¹ Amola ilia da dunu fasu hou, wamuni dawa:su hou, wadela:i uda lasu hou amola wamolasu hou amoba:le hame gogosia:i amola hame yolesi.

10

A:igele Dunu amola Meloa Bioi Fonobahadi,

¹ Amalalu, na da gasa bagade a:igele dunu muagadodi manebe ba:i. E da mu mobi abula agoane sali amola ea dialuma da:iya sona:ni agoane ba:i. Ea odagi da eso agoane ba:su amola ea emo da laluga hamoi ganumu agoane ba:i. ² Bioi meloa fonobahadi da ea lobo ganodini ba:i. E da ea emodafa wayabo bagade amoga osa:i amola ea emo fofadi osobo bagade amoga osa:i. ³ E da laione wa:me amo ea gesenebe defele, ha:giwane wele sia:i. E da wele sia:beba:le, gu gelebe fesuale gala nabi. ⁴ Na da gu gelebe fesuale gala nababeba:le, amo sia:i dedemusa: dawa:i galu. Be sia: muagadodi misini, amane sia:i, “Amo sia: gu gelebe fesuale sia:i liligi wamolegema! Mae dedema!” ⁵ A:igele amo na da wayabo bagade amola osobo bagade, amo da:iya lelebe ba:i, e da ea lobo gaguia gadole muga moloi. ⁶ E da Gode, amo da Hebene amola osobo bagade amola amo ganodini liligi huluane hahamoi, amo Ea Dioba:le amane sia:i, “Gode da bu hame oualigimu! ⁷ Be a:igele fesuale da dalabede fulabolalu, Gode Ea wamolegei ilegesu amo E da musa: Ea hawa: hamosu balofede dunuma sia:i dagoi, E da hamone dagomu.”

⁸ Sia: amo na da muagadodi nabi, bu nama amane sia:i, “Masa! Amo doasi meloa bioi, a:igele e da hano wayabo bagade amola oso bo bagadega lela, amo ea lobo ganodini gagui gala, amo lama!” ⁹ Amalalu, na da a:igele dunuma doaga:le, bioi meloa fonobahadi lama:ne edegei. E nama amane sia:i, “Defea! Lale moma! Dia hagomo ganodini e da gamogai agoane hamomu. Be dia lafidili e da hani agoane hedai ba:mu.” ¹⁰ Amalalu, na meloa bioi fonobahadi ea loboga lale, mai dagoi. Na lafi ganodini amo da hani agoane hedai ba:i. Be da:gibiba:le, ea hou da afadenene, na hagomo ganodini bu gamogai agoane hamoi.

¹¹ Amalalu, e nama amane sia:i, “Di da bu Gode Ea sia:ne iasu liligi amo dunu fifi asi gala, fi hisu, sia: hisu amola ouligisu hisu, ilima olelema!”

11

Ba:su Dunu Aduna Gala

¹ Amalalu, e da nama dagulu, amo da defei ba:su dagulu agoane ba:i, nama i. E nama amane sia:i, “Gode Ea Debolo Diasu amola oloda, amo defei ba:la masa. Amola dunu ilia Gode diasu ganodini Godema nodone sia:ne gadosa lela, amo idima. ² Be gadili gagoi amo defei mae ba:ma. Bai Gode da amo gagoi, Gode Ea hou hame dawa: dunu (Dienadaile dunu) ilima ia dagoiba:le, ilia Hadigi Moilai bai bagade oubi 42 amoga osa:le heda:mu. ³ Na da na ba:su dunu aduna, wadela:i ebobo abula amoga idiniginisi, amo eso 1260 ganodini Gode Ea sia: olelemusa:, asunasimu!”

⁴ Amo ba:su dunu aduna da fedege agoane, olife ifa aduna amola gamali aduna, amo da osobo bagade Hina Gode Ea midadi lela. ⁵ Dunu eno da ela wadela:musa: dawa:sea, ela lafidili lalu bagade manebeba:le, elama ha lai dunu da wadela:lesili, medole legei dagoi ba:mu. ⁶ Ela da Gode Ea sia: olelesea, amo eso ganodini gibu hame sa:ima:ne, ela da mu logo ga:simusa: gasa gala. Ela da hano nasu afadenene bu maga:me hamomusa: gasa gala. Ela da hanai galea, osobo bagadega olo bagade misa:ne sia:mu gasa gala. ⁷ Ela Gode Ea sia: olelei dagoiba:le, ohe fi liligi bagade amo da Gelabo Nosonodafa (A:bisi) gala amoga manebe liligi, amo da elama gegemu. E da ela fane legemu. ⁸ Amasea, ela da:i hodo da moilai bai bagade, (amo ganodini ilia Hina Gode bulufalegeiga medole legei), amo ea logoga ela bogoi da:i hodo dialebe ba:mu. Amo moilai bai bagade fedege agoane ea dio da Sodame o Idibidi. ⁹ Dunu fifi asi gala amo huluane fi hisu, sia: hisu amola soge fi hisu, amo dunu da ba:su dunu aduna ela bogoi da:i hodo uli dogomu logo ga:le, eso udiana amola eno eso dogoa hedofale, ela bogoi da:i hodo ba:mu. ¹⁰ Ela da bogobeba:le, osobo bagade dunu da hahawane ba:mu. Amo ba:su dunu aduna da osobo bagade fi dunu huluanema se bagade iabeba:le, ela da bogoi dagoi ilia ba:sea hahawane hedemu amola enoma enoma liligi noga:i imunuu. ¹¹ Amo eso udiana amola eso eno dogoa hedofai da dagobeba:le, Gode da ela esaloma:ne mifo elama ianu ela da wa:legadoi. Dunu huluane da amo

hou ba:beba:le, bogomuwane beda:i. ¹² Amalalu ba:su dunu aduna da sia: bagade muagadodi manebe nabi amane, “Goegado misa!” Elama ha lai dunu ba:lalea, ela da mu mobi ganodini muagado heda:i. ¹³ Ela heda:laloba, bebeda:nima bagade ba:i. Moilai bai bagade la:idi mogili nabuane agoane fli, la:idi afae (1/10) wadela:lesi dagoi ba:i. Dunu 7000 da bogogia:i. Eno dunu huluane da bagade beda:iba:le, ilia Gode Hebene ganodini esala, Ema nodoi. ¹⁴ Se nabasu bagade ageyadu da dagoi. Be se nabasu bagade osoda da hedolowane manebe ba:mu.

Dalabede Fesu

¹⁵ Amalalu, a:igele fesu da dalabede fulaboi. Sia: bagade muagadodi manebe nabi, amane, “Ninia Hina Gode amola Ea ilegei Mesaia, da osobo bagadega Hinawane esaloma:ne gasa lai dagoi. E da eso huluane mae yolesili ouligilalumu.” ¹⁶ Amalalu, asigilai dunu 24 amo da ilia fisu da:iya Gode Ea midadi fisa, ilia da midadili dafane mi gududili gala:la sa:ili, Godema amane nodoi, ¹⁷ “Hina Gode Bagadedafa, Di da esala amola musa: esalu.

Di da Dia gasa lale, Hinadafa hou wali musu hamonanebeba:le,

ninia Dima nodosa.

¹⁸ Dia ougi eso da doaga:iba:le

amola bogoi dunuma fofada:su eso da doaga:i dagoiba:le,

Gode Ea hou hame lalegagui dunu da ougi bagade ba:sa.

Dia hawa: hamosu dunu, balofede dunu, dunu bagade amola fonobahadi,

huluane Dia fi dunu ilia Dima nodosa,
amo huluanema hahawane bidi imunu eso da
doaga:i dagoi.

Be osobo bagade gugunufinisisu dunu,
ilima dabe imunu fofada:su eso da doaga:i
dagoi!”

¹⁹ Amalalu, Gode Ea Debolo Diasu Hebene
ganodini doasibi ba:i. Amo ganodini Gode Ea
Gousa:su Sema Gagili ba:i. Amalalu, ha:ha:na,
gu gelebe, bebeda:nima amola mugene ba:i.

12

Uda amola Hanome Agoai Liligi

¹⁻² Amalalu, liligi bagade musa: wamolegei,
muagado ba:i. Uda, amo ea gaya da eso amola
ea emo amoga e da oubi osa:i, ea dialuma da:iya
habuga amo gasumuni fagoyale gala amoga
hamoi ba:i. E da mano lalelegemu gadenei
ba:beba:le, se nababeba:le, “a:i” ea gusa:su. ³ Eno
wamolegei liligi muagado ganodini esalebe ba:i.
Amo da hanome agoane, e da yoi gala, e da
dialuma fesuale gala, amola hono nabuane gala.
Ea dialuma nabuane gala, amo afae afae da:iya
habuga dialebe ba:i. ⁴ Ea la:go amoga e da
gasumuni fi udiana agoane mogili, idi afae (1/3)
hiougili, osobo bagadega sanasi. E da uda ea
midadi, amo ea mano lalelegelalu, amo mano
manusa: ouesalu.

⁵ Amalalu, uda da dunu mano lalelegei.
Amo mano da dunu fifi asi gala, ilima gasa
bagade ouligisuwane esalumu. Be Gode da amo
mano lale hiougili, E amola Ea Fisus, amoma
doaga:ma:ne, lale gadoi. ⁶ Uda da dunu hame

esala soge amo e esaloma:ne Gode da hahamoi, amoga hobea:i. Amoga, eso 1260 amoga a:igele da e ouligimu.

⁷ Amasea, Hebene ganodini gegesu bagade mui. A:igele Maigele amola ea fidisu dunu da hanome agoane liligi amoma gegei. Hanome amola e fidisu a:igele da bu gegei.

⁸ Be Maigele da hanome hasali dagoi. Hanome amola ea a:igele dunu bu Hebene soge amo ganodini esalumu da hamedei. ⁹ Amaiba:le, hanome bagadedafa, amo da musa: sania, ea dio amo da Debele o dio eno da Sa:ida:ne, amo osobo bagade dunu huluane ilima ogogosa, e amola ea a:igele dunu huluane, ilia ha:digili, osobo bagadega sanasi dagoi ba:i.

¹⁰ Amalalu, muagado amo ganodini sia: bagade nabi, amane, “Gode Ea gaga:su hou da doaga:i dagoi. Gode da Ea Hinadafa gasa olelei dagoi. Ea ilegei Mesaia da Ea gasa bagade hou amo olelei dagoi. Bai dunu amo da Gode Ea midadi, ninia fi dunu wadela:ma:ne eso amola gasi, ganodini Godema diwaneya udidilalu, amo da Hebene gadili galadigi dagoi. ¹¹ Ninia fi dunu da Sibi Mano Ea maga:me amola sia:dafa ilia sia:sa, amo liligiga ilia Sa:ida:ne hasalasi dagoi. Amola ilia da bogomu hame hihi.

¹² Amaiba:le, Hebene amola amo ganodini esalebe dunu huluane, dilia hahawane ba:mu da defea! Be osobo bagade amola hano wayabo, amo ganodini fi liligi da se bagade nabimu. Bai Sa:ida:ne da gududili sa:ili, dilima doaga:i dagoi. E da eso bagahame fawane bu wadela:le

hamomu, amo dawa:beba:le, e da ougi bagade gala!”

¹³ Hanome da osobo bagadega galadigi dagoi amo dawa:beba:le, e da uda amoma dunu mano lalelegei, amo fane legemusa: se bobogei.

¹⁴ Gode da buhiba ougia aduna amoga uda da dunu hame esalebe sogge Gode da ema i sogge, amoma masa:ne ema i. Amo sogega, hanome da e mae wadela:ma:ne, Gode da ode udiana amola oubi gafeyale gala, e ouligimu. ¹⁵ Amalalu, hanome da ea lafidili hano bagade amo uda mini masa:ne, musa:i. ¹⁶ Be osobo bagade da uda fidi. Osobo bagade da ea lafi doasili, hano amo hanome ea lafidili musa:i, amo huluane da:gi dagoi. ¹⁷ Hanome da uda amoma ougi bagade ba:i. E da asili, amo uda ea mano fi huluane amo ilia da Gode Ea hamoma:ne sia:i nabawane hamosa, amola Yesu Ea dafawane olelei lalegagusa, ilima gegemusa: asi. ¹⁸ Amola hanome da hano wayabo bagade bega: lelu.

13

Ohe Fi Liligi Aduna

¹ Amalalu, na da ohe fi liligi wayabo hano hagududili manebe ba:i. Amo ohe fi da hono nabuane gala amola dialuma fesuale gala. Ea hono afae afae amo da:iya habuga ba:i amola ea dialuma afae afae, dio amo da Godema gadesu dio amo dedei ba:i. ² Amo ohe fi da lebade agoai ba:i. Ea emo da bea ohe ea emo agoane ba:i amola ea lafi da laione wa:me amo ea lafi agoane ba:i. Hanome da amo ohe fi liligima, hi gasa amola hi ouligisu hou amola hi fisu ema i. ³ Ohe

fi liligi amo ea dialuma afadafa da fa:gi agoai ba:i, be amo da bahoi dagoi ba:i. Osobo bagade fifi asi gala dunu huluane da fofogadigiba:le, ohe fi liligi amoma fa:no bobogei. ⁴ Hanome da ea ouligisu hou ohe fi liligi ema ia dagoiba:le, dunu huluane da hanome amoma nodone sia:ne gadosu. Iliia da ohe fi liligi, ema nodone sia:ne gadole, amane sia:i, “Ohe fi liligi da eno huluane ilia hou baligi dagoi. Nowa da ema gegemu defelela:?”

⁵ Amo ohe fi liligi oubi 42 amoga osobo bagadega ouligisuwane esalumusa:, Gode da ea logo hame hedofai. E da gasa fi hou hamone, Godema gadesu. ⁶ Ohe fi liligi da Gode amola Ea dio, Ea esalebe soge amola dunu huluane Hebene ganodini esala, amo huluanema gadesu. ⁷ Ohe fi liligi da Gode Ea fi ilima gegene, fane legei. E da fifi asi gala, fi hisu amola sia: hisu, huluane ilima ouligisu esaloma:ne, Gode da amo logo hame hedofai. ⁸ Dunu huluane osobo bagade ganodini da ema nodone sia:ne gadomu. Be dunu, amo Gode da osobo bagade hame hahamoi eso amoga ilia dio Esalusu Buga amo Sibi Mano medole legei Ea buga, amo ganodini dedei dunu ilia da ohe fi liligi amoma hame sia:ne gadoi.

⁹ ‘Defea! Ge galea, nabima!’ ¹⁰ Nowa da udigili hawa: hamomusa: gagulaligili ilegei galea, e da gagulaligi dagoi ba:mu. Nowa da enoga gegesu gobiheiga medole legemusa: ilegei galea, e da gobiheiga medole legei dagoi ba:mu. Amaiba:le, Gode Ea fi dunu ilia mae yolesili, dafawaneyale dawa:iwane esalumu da defea.”

¹¹ Amalalu, na da ohe fi liligi eno osobo

hagududili heda:lebe ba:i. E da hono aduna amo sibi mano ea hono defele gala. Ea sia: da hanome agoane liligi ea sia: defele nabi.

¹² E da musa: ohe fi liligi amo ea ouligisu hou lai dagoi. E da dunu huluane osobo bagadega esalebe, amo huluane musa: ohe fi (amo da ea fa:gi bahoi ba:i) ema sia:ne gadoma:ne, gasawane logei. ¹³ Amo ohe fi liligi ageyadu da musa: hame ba:su gasa bagade hou hamosu. E da dunu huluane ba:ma:ne, lalu bagade mua-gadodi misa:ne, osobo bagadega doaga:ma:ne, ea sia:ga hamoi dagoi. ¹⁴ Gode da ea logo hame hedofaiba:le, e da musa: ohe fi liligi ba:ma:ne, musa: hame ba:i gasa bagade hou hamonanu. Amaiba:le, e da osobo bagade dunu huluanedafa ilima ogogoi. E da ilima amane sia:i, “Dilia ohe fi liligi amo da gegesu gobiheiga fa:gi be uhi, ema sia:ne gadoma:ne, ea ba:su agoaila defele loboga hamoma!” ¹⁵ Gode da logo hame hedofaiba:le, ohe fi liligi ageyadu da amo musa: ohe fi agoaila loboga hamoi liligi amoma mifo i. Amalalu, amo loboga hamoi liligi da uhini sia:baoui. Amola nowa da loboga hamoi agoaila liligi ema hame nodone sia:ne gadoloba, e da amo dunu medole legesu. ¹⁶ Ohe fi liligi da dunu huluane amo fonobahadi, bagade, hame gagui, bagade gagui, udigili hawa: hamosu dunu amola halegale lalebe dunu, amo huluane da dawa:digima:ne ilegei dedesu ilia lobodafa o ilia odagiga ilegele dedema:ne logei.

¹⁷ Amo dedei da ohe fi liligi ea dio o idi amo ea dio olelesu. Amai dawa:digima:ne dedesu hame

dedei ba:loma, dunu da liligi bidi lamu da ema sema bagade gala.

¹⁸ Amo bagade dawa:ma. Nowa dunu da bagade dawa:su galea e da ohe fi liligi idi amo ea dawa:loma:ne dawa:mu. Amo idi da dunu ea dio olelesa. Idi da 666.

14

Sibi Mano amola Ea Fi

¹ Amalalu, na da Sibi Mano Saione Goumi da:iya lelebe ba:i. E sigi lelebe, dunu 144,000 gala amo Ea Dio amola Ea Ada Dio, ilia odagiga dedei ba:i. ² Amalalu, na nabaloba, sia: muagadodi misi, amo da gasa bagade hano nawa:li amola gasa bagade gu gelebe, amaiwane gala. Sia: da sani baidama dusa dunu ilia sani baidama dulalawane agoane nabi. ³ Dunu 144,000 ilia da Fisus, esalebe liligi amola asigilai dunu, amo ilia midadi gesami hea:sa lelu. Amo gesami da gaheabolo gesami amola hea:be dunu fawane da amo gesami dawa:. Gode da dunu huluane afafane, amo dunu 144,000 ilegele, bidi lai dagoi. ⁴ Amo dunu da uda hame lai. Ili da uda gilisili hamedafa golai. Ili Sibi Mano da habidili ahoa Ema fa:no bobogesa. Gode da amo dunu Hima amola Sibi Manoma imunusa:, eno osobo bagade dunu ilima afafane ilegei dagoi. ⁵ Ili da ogogosu hamedafa dawa:i. Ili da ida:iwanedafa hamoi dagoi.

A:igele Udiana Gala

⁶ Amalalu, na da a:igele dunu eno muagado gadodilidafa hagili ahoanebe ba:i. E da Gode Ea Sia: Ida:iwane Gala amo dunu fifi asi gala, sia:

hisu, fi hisu amola ouligisu hisu, amo huluanema olelela ahoa. ⁷ E da ha:giwane wele sia:i, “Godema beda:ma amola E da ida:iwaneba:le, Ema nodoma! Bai dunu fifi asi gala dunu Ema fofada:su eso da doaga:i dagoi. Gode da Hebene, osobo bagade, hano wayabo bagade amola hano nasu huluane hamoi. Ema nodone sia:ne gadoma!”

⁸ Eno a:igele da amo a:igele fa:no bobogele, amane ha:giwane wele sia:i, “Uda da dafai dagoi. Ba: bilone Bagade uda da dafai dagoi. E da sia: beba:le, dunu huluane da ea gasa bagade adini mai dagoi. Amo da fedege agoane, ilia wadela:i uda lasu hou hamosu!”

⁹ A:igele osoda da eno aduna bisili asi, elama fa:no bobogelalebe ba:i. E ha:giwane amane wele sia:i, “Nowa da ohe fi liligi amo amola ea loboga hamoi agoaila liligi, elama nodone sia:ne gadole amola ea dawa:digima:ne dedesu amo ea odagi o lobo amoga dedei ba:sea, ¹⁰ amo dunu ilia da fedege agoane Gode Ea waini hano manu. Amo waini hano da Gode Ea se dabe iasu ougi hou. E da amo gasa bagade waini hano Ea ougi faigelei ganodini sogasali. Dunu huluane amo ilia Gode Ea ougi waini hano nasea, ilia lalu salafa hamoi amo ganodini, hadigi a:igele dunu amola Sibi Mano ilia midadi, se dabe iasu bagade ba:mu. ¹¹ Ilima se dabe iasu ima:ne lalu, amo ea mobi da mae yolesili eso huluane heda:lala. Nowa da ohe fi liligi amola ea loboga hamoi agoaila liligi, amoma nodone sia:ne gadosa amola e dawa:digima:ne dedesu ilia lai dagoi, ilia da mae helefilu se nabalumu.”

¹² Amaiba:le, Gode Ea fi dunu amo ilia Gode Ea hamoma:ne sia:i fa:no bobogesa amola Yesu Ea hou lalegagusa, ilia mae yolesili Gode Ea hawa: hamonanumu da defea.

¹³ Amalalu, sia: muagadodi misi, na da amane nabi, “Agoane dedema! ‘Dunu ilia da wali amola fa:no, Hina Gode Ea hawa: hamobeba:le bogosea, hahawane bagade ba:mu!’ ” Gode Ea A:silibu da bu adole i,

“Dafawane! Ilia hawa: hamobeba:le bidi lamu. Ilia da gasa bagade hawa: hamosu yolesili, helefishu ba:mu.”

Osobo Bagade Wadela:i Hamosu Dunu Ha:i Manu agoane Gamisu

¹⁴ Amalalu, na da ahea:ya:i mu mobi amo da:iya, dunu agoai ba:su liligi fila heda:lebe ba:i. Ea dialuma da:iya gouli habuga dialebe amola ea lobo ganodini wagebi gobihei ba:i. ¹⁵ Amalalu, a:igele dunu eno amo Debolu Diasu ganodini gadili manebe ba:i. E da dunu amo da mu mobi fila heda:i, amoma amane ha:giwane wele sia:i, “Defea! Eso da doaga:beba:le, dia wagebi gobiheiga ha:i manu gamima! Osobo bagade ha:i manu da yoi dagoi.”

¹⁶ Amalalu, dunu da mu mobiga fila heda:i, amo da ea gobiheiga yoi ha:i manu osobo bagadega fai.

¹⁷ Amalalu, a:igele dunu eno, e amola da wagebi gobihei gagui, da Debolu Diasu Hebene ganodini, amoga misi.

¹⁸ Amalalu, a:igele dunu eno amo da lalu ouligisu dunu, e da oloda yolesili, misini, e da a:igele wagebi gobihei gagui amoma ha:giwane

wele sia:i, “Waini fage da yoiba:le, dia gobiheiga waini sagaiga waini fage gamima!” ¹⁹ Amaiba:le, a:igele da ea gobiheiga fananu, waini fage fade-gale, Gode Ea ougi bagade waini hano emo osa:gisu amo ganodini sanasi. ²⁰ Amalalu, Gode da amo waini fage Ea waini hano emo osa:gisu amo ganodini osa:gilalu, maga:me bagade amo ea seda defei da 300 gilomida amola ea lugudu defei da gadenene 2 mida, Gode Ea waini osa:gisu amoga misi.

15

A:igele Dunu Fesuale Gala da Dagosu Se Nabasu Gagui

¹ Amalalu, na da muagado ganodini, gasa bagade musa: wamolegei liligi hisu ba:i. Na da a:igele dunu fesuale gala amo da dagosu se nabasu fesuale gala gagui ba:i. Amo da Gode Ea ougi se dabe iasu amo dagomusa: gala.

² Amalalu, na da hano wayabo bagade, daiya ba:su agoane ba:i. Amoga lalu agoane gilisili ba:i. Na da dunu amo ilia da ohe fi liligi, ea loboga hamoi agoaila liligi amola dunu amo ea dio da fedege agoane 666, amo huluane hasali dagoi, na da amo dunu ba:i. Ilia da hano wayabo daiya ba:su agoane, amo ea bega: sani baidama (amo Gode da ilima i), amo gaguiwane lelu. ³ Ilia gilisili Gode Ea hawa: hamosu dunu Mousesese amola Sibi Mano, ela gesami hea:lalu amane,

“Hina Gode Bagadedafa! Di da gasa bagade ida:iwane hou hamosa.

Di da fifi asi gala huluanema Hina esala.

Dia hou da noga:idafa amola dafawanedafa.

⁴ Hina Gode! Nowa da Dima hame beda:ma:bela:?

Dunu huluane Dia gasa bagade hou olelemu da defea.

Di fawane da hadigi gala.

Dunu huluane da Dia defele fofada:su hou ba:beba:le,

dunu fifi asi gala huluane da misini, Dima nodone sia:ne gadomu.”

⁵ Amalalu, na da Debolo Diasu Hebene ganodini gagui amo doasibi ba:i. Amola Gode Ea Abula Diasu (amo ganodini Gode da esala) amo Debolo ganodini dialebe ba:i.

⁶ A:igele dunu fesuale gala amo da se nabasu fesuale gala gagui, amo da Debolo Diasu fisili gadili manebe ba:i. Ilia da ahea:ya:i abula sali amola ilia bida:igiga gouli bulu idiniginisi ba:i.

⁷ Amalalu, esalebe liligi biyaduyale gala, amo afadafa da gouliga hamoi ofodo fesuale gala amo a:igele dunu lobofaseleyale gala ilima i. Amo ofodo ganodini, eso huluane Esalalala Gode amo Ea ougi hou nabaiwane ba:i. ⁸ Gode Ea gasa amola hadigi, amoga mobi heda:beba:le, Debolo Diasu da nabaiwane ba:i. Debolo Diasu ganodini masunu da hamedeiwane ba:i. Se nabasu fesuale gala amo a:igele fesuale gala gaguli misi liligi huluane da dagobeba:le fawane, bu ganodini masunu ba:mu galebe.

16

Gode Ea Ougi Hou Ofodo Ganodini Sali

¹ Amalalu, na da sia: bagade Debolo Diasuga misini nabi. Sia: da a:igele dunuma amane

olelei, “Masa! Gode Ea ougi hou ofodo fesuale ganodini sali, amo osobo bagadega sogasanasima!” ² A:igele age da asili, ougi amo ea ofodo ganodini sali, osobo bagadega sogasansi. Nowa dunu da ilima ohe fi liligi ea dawa:digima:ne dedesu dialebe ba:i amola ea loboga hamoi agoaila liligi amoma nodone sia:ne gadoi, ilia da se bagade aiya bagohame madelai.

³ Amalalu, a:igele ageyadu da ea ofodo ganodini sali liligi hano wayabo bagade amoga sogasansi. Amalalu, hano da afadenene bu bogoi dunu ea maga:me agoane hamoi. Menabo fi amola hano wayabo ganodini esalebe fi liligi huluane da bogogia:i dagoi.

⁴ Amalalu, a:igele osoda da ea ofodo ganodini sali liligi amo hano amola hano nasu amoga sogasansi. Amalalu, hano huluane da maga:me hamoi. ⁵ Na da a:igele amo da hano huluane ouligisa, amo ea sia: nabi, “Hadigi Gode! Di da esala amola esalu. Dia fofada:i amo da moloidafa. ⁶ Amo osobo bagade dunu ilia Gode Ea fi dunu amola balofede dunu, amo ilia maga:me sogadigi. Amaiba:le, Dia da ilia moma:ne, ilima maga:me iaha. Ili da ilia hou hamoi defele laha!” ⁷ Amalalu, sia: amo da oloda amoga misi, na amane nabi, “Hina Gode Bagadedafa! Dia fofada:su da dafawane amola moloidafa!”

⁸ Amalalu, a:igele biyadu da ea ofodo ganodini sali liligi esoga sogadigi. Gode da dunu ilia esoga gia:ma:ne, logo hamoi. ⁹ Gia:i bagadeba:le, ilia da nenana, Gode da amo se nabasu amoma ouligisu esala, amo ilia dawa:beba:le, Ema lasogoi. Be ilia

da wadela:i hou hame yolesi, amola Gode Ea gasa bagade hou amoma hame nodoi.

¹⁰ Amalalu, a:igele bi da ohe fi liligi amo ea fisuga ea ofodo ganodini sali liligi sogasanasi. Ohe fi liligi amo ea fi huluane da gasi bagade ba:i. Iliā se bagade nababeba:le, ilisu gona:su gasonasu. ¹¹ Iliā da se bagade nababeba:le amola aiya bagohame madelabeba:le, ilia Gode Hebene ganodini esala Ema gagabui. Be ilia wadela:i hou hame yolesi.

¹² Amalalu, a:igele gafe da ea ofodo ganodini sali liligi amo hano bagade ea dio amo Iufala:idisi amoma sogasanasi. Gusugoe fi dunu ilia hina bagade ili amo hano degema:ne, hano da hedolowane hai dagoi ba:i. ¹³ Amalalu, na da nigima: a:silibu udiana amo da guama agoane ba:i. Iliā da hanome, ohe fi liligi amola ogogosu balofede dunu, amo ilia lafidili manebe ba:i. ¹⁴ Amo a:silibu da Fio liligi ilia musa: hame ba:su gasa bagade hamosu dawa:. Amo a:silibu udiana da asili, osobo bagade ouligisu dunu huluane, Gode Bagadedafa amo Ea ilegei esoga gegemusa: oule maha.

¹⁵ Yesu da amane sia:sa, “Nabima! Na da wamolasu dunu ea mabe agoane misunu. Nowa dunu da mae golale ea abula noga:le ouligisia, e da da:i nabadowane gogosiane hame ahoanumaba:le, hahawane ba:mu!” ¹⁶ Amalalu, a:silibu udiana da osobo bagade hina bagade dunu huluane, soqe ea dio Hibulu sia:ga da Amagedone amoma gilisimusa: oule misi. ¹⁷ Amalalu, a:igele dunu fesu da ea ofodo ganodini sali liligi hisi amoga sogadigi. Sia: bagade da Fisū Debolo

Diasu ganodini diala, amoga amane misi, “Dagoi galebe!”

¹⁸ Ha:ha:na yogi, gugelebe amola bebeda:nima bagade ba:i. Amo bebeda:nima da bebeda:nima musa: masu huluane baligi dagoi. Bebeda:nima bagadedafa. ¹⁹ Moilai bai bagade da fili, mogili, udiana agoane hamoi. Moilai bai bagade huluane soqe huluane amo ganodini da mugului dagoi. Ba: bilone fi dunu ilia hou bu dawa:le, Gode da waini hano, amo Ea ougi bagade hou, amo Ea faigeleiga manusa:, Ba: bilone fi dunu ilima i. ²⁰ Oga huluane da mugului hamedafa ba:i. Goumi amola huluane da mugului hamedafa ba:i. ²¹ Mugene bagadedafa, amo ea dioi defei da 50 gilogala:me agoane da muagadodi misini, dunu medosu. Se nabasu bagadedafa da doaga:beba:le, osobo bagade dunu da Godema gagabuli lasogoi.

17

Wadela:i Bagade Hina: Da:iga Bidi Lasu Uda

¹ Amalalu, a:igele dunu fesuale gala amo da ofodo gagui, afadafa da nama misini, amane sia:i, “Misa! Moilai bai bagade hano bagohame gadenene gagui, amo da fedege agoane wadela:i aheda:i uda. Gode da se dabe iasu ema imunu. Amo na da dima olelemu. ² Osobo bagade hina bagade dunu da e amola gilisili wadela:i uda lasu hou hamosu. Amo wadela:i hou e da hamobeba:le, osobo bagade dunu huluane da ema fa:no bobogebeba:le, fedege agoane adini nabeba:le feloasu.”

³ Na da Gode Ea A:silibu amoga nabaiwane ba:i. A:igele da na dunu hame esalebe hafoga:i sogega oule asi. Amogawi na da uda amo da ohe fi liligi yoi gala amo da:iya fila heda:lebe ba:i. Ohe fi liligi da dio bagohame, Godema gadesu dio, ohe fi liligi da:iya dedei ba:i. E da dialuma fesuale gala amola hono nabuane gala. ⁴ Uda da oga:iyei amola yoi abula sali ba:i. E da gouli gifalo, igi ida:iwane amola su amoga dedebei. E da ea lobo ganodini faigelei amo ganodini ledo nigima: liligi bagohame dialebe ba:i. Amo da fedege agoane, ea wadela:i hamosu bidi gala. ⁵ Ea odagiga wamolegei dawa:loma:ne dio dedei ba:i, amo, “Ba: bilone Bagade, wadela:i uda amola sama ea sama adole lasu dunu, amo huluane osobo bagade ganodini esalebe ilia ame.”

⁶ Amo uda da Gode Ea fi dunu amola dunu ilia Yesu Ea hou hame yolesibiba:le, medole legei amola amo ilia maga:me mai dagoiba:le, feloabe ba:i. Na da amo uda ba:beba:le, bagadewane fofogadigi. ⁷ A:igele da nama amane adole ba:i, “Di da abuliba:le fofogadigila? Na da amo uda amola ohe fi liligi amo da dialuma fesuale gala amola hono nabuane gala, amola amo uda gaguli ahoa, amo ea wamolegei bai na da dima olelemu. ⁸ Amo ohe fi liligi da musa: esalu, be wali hame esala. E da Gelabo Nosonodafa (A:bisi) amoga gadodili heda:musa: dawa:lala. Amasea, Gode da amo wadela:mu. Osobo bagade dunu, amo ilia dio da osobo bagade hahamoi eso amo bisili eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu Buga amo ganodini hame dedei galea, amo dunu ilia ohe fi liligi ba:beba:le, fofogadigimu. Bai amo ohe fi

liligi da musa: esalu, be wali hame esala. Be e da bu esalebe ba:mu. ⁹ Amo da dawa:iwane nabimu liligi. Dialuma fesuale gala da agolo fesuale gala, amo da:iya uda da fisa. Amo dialuma fesuale gala da bai eno gala. Ilia da osobo bagade ouligisu dunu fesuale gala. ¹⁰ Biyale da dafai dagoi, afae da wali ouligisu hawa: hamonana. Eno da hobe misunu. E masea, fonobahadi fawane ouligisu hawa: hamomu. ¹¹ Ohe fi liligi da musa: esalu, be wali hame esala, amo da ouligisu dunu godo. E da osobo bagade ouligisu dunu lobofaseleyale gala amo ilia idi afadafa gala. Gode da amo ouligisu dunu gugunufinisimu.

¹² Hono nabuane gala dia ba:i, amo da hina bagade dunu nabuane gala. Ilia da waha hame be hobe ouligisu hawa: hamomu. Ilia amola ohe fi liligi fonobahadi fawane gilisili ouligima:ne, ouligisu hou da ilima i dagoi ba:mu.

¹³ Amo ouligisu dunu nabuane gala da asigi dawa:su afadafa lale, ilia ouligisu hou amo ohe fi liligi ema imunu. ¹⁴ Ilia da Sibi Mano amoma gegemu. Be Sibi Mano amola Ea Ema misa:ne sia:i ilegei moloidafa fa:no bobogesu dunu, ilia da amo hina bagade dunu ili hasalasimu. Bai Sibi Mano, E da Hina Gode amola E da hina amola hina bagade huluane baligisa.

¹⁵ A:igele da nama eno amane sia:i, “Hano amo da:iya wadela:i uda da fibi dia ba:i, amo da fifi asi gala fi, fi hisu, sia: hisu amola ouligisu hisu dunu huluane. ¹⁶ Hono nabuane gala dia ba:i amola ohe fi liligi, da wadela:i uda higamu. Ilia da ea liligi huluane lale, e da da:i

nabadowane ba:mu. Iliā da ea hu manu, amola e laluga gugunufinisimu. ¹⁷ Bai Gode da ilia dogo ganodini Ea hanai hawa: hamobeba:le, amo hina bagade nabuane gala, ilia da gilisili hamonanu, ohe fi liligi amoma ilia gasa hou imunu. Be Gode Ea Sia: huluane hamoi dagoi ba:sea, ohe fi liligi ea gasa da bu hame ba:mu. ¹⁸ Uda di ba:i amo da moilai bai bagade, amo da osobo bagade hina bagade dunu huluane ilima ouligilala!”

18

Ba: bilone Moilai Bai Bagade Dafai

¹ Amalalu, na da a:igele dunu Hebene soge yolesili, osoboga manebe ba:i. E da hina bagade agoane ba:i. Ea hadigi da osobo bagade huluane hadigi hamoi. ² E da ha:giwane wele sia:i, “Uda da dafai dagoi. Ba: bilone Bagade da dafai dagoi. Fio liligi amola nigima: a:silibu, amo fawane amo moilai bai bagade ganodini esala. Wadela:i ledō bagade sio fi hisu hisu da amo moilai bai bagade ganodini esala. ³ Bai dunu fifi asi gala huluane da fedege agoane amo ea wadela:i hanai hou gasa bagade waini hano mai dagoi. Osobo bagade ouligisu dunu da ema wadela:i uda lasu hou hamosu amola osobo bagade bidi lasu dunu da e gasa bagade wadela:i hou hanaiwane hamobeba:le, muni bagade lai.” ⁴ Amalalu, na da sia: eno muagadodi misi amane nabi,

“Na fi dunu! Ba: bilone moilai bai bagade yolesili, misa!

Dilia da ea wadela:i hou gilisili mae hamoma!

Dilia da ea se dabe iasu gilisili ba:mu da defea hame.

⁵ Bai ea wadela:i hou da gilisibiba:le, afae da afae da:iya ligisiba:le, Hebene sogega doaga:i.

Gode da ea wadela:i hou hame gogolei.

⁶ Ema dabema amola ea afadafa wadela:i hou hamoi galea,

ema se dabe iasu amo defele aduna ima.

E da se nabasu bagade iabeba:le,

ema gasa bagadedafa baligiliwane dabe ima.

⁷ E da hadigi amola liligi ida:iwane hi hanai liligi labeba:le,

ema se nabasu amola da:i dioi, amo defele imunu da defea.

Bai e da wali udigili amane sia:sa,

“Na da didalo hame! Na da hina bagade uda agoane fi esala.

Na da se nabasu hamedafa ba:mu!”

⁸ Amaiba:le, eso afadafa ganodini e da se bagade nabimu.

Olosu, da:i dioi amola ha:su da ema doaga:mu.

E da laluga nemu.

Bai Hina Gode da ema fofada:mu, amola E da Bagadedafa.”

⁹ Osobo bagade hina bagade dunu amo da e amola gilisili wadela:le hamosu, ilia da amo moilai bai bagade laluga nenanebe ba:sea, bagadewane dimu.

¹⁰ Ili da gilisili e se nabasu lasa:besa:le, sedagawane ba:lalawane lelumu. Ili da amane sia:mu, “Ameia:! Ameia:! Ba: bilone bagade, moilai bai bagade ida:iwane

galu. Eso afadafa ganodini di da se dabe iasu lai dagoiba:le dafai!”

¹¹ Osobo bagade bidi lasu dunu amola da e dawa:le, dimu amola didiga:mu. Bai wali eno dunu da ilia liligi bu hame bidi laha. ¹² Liligi huluane amo gouli, silifa, igi ida:iwane, su amola abula ida:iwane, liligi ida:iwane ifa, igi, ouli amola balase, amoga hamoi liligi,

¹³ sinamone, hedama:ne fodole nasu liligi, gabusiga: manoma, fala:gisenese, waini hano, falaua, widi, bulamagau, sibi, hosi, sa:liode amola udigili hawa: hamosu dunu, amo huluane dunu eno da bu hame bidi lamuba:le, ilia da disa.

¹⁴ Bidi lasu dunu da Ba: bilone amoma amane sia:sa, “Liligi ida:iwane gala di da lalegagumu hanai galu, amo da mugululi asi. Dia gagui amola ida:iwane ba:su da asi dagoi. Di da amo bu hamedafa ba:mu!” ¹⁵ Bidi lasu dunu, (amo da amo moilai bai bagadega bidi lasu hawa: hamobeba:le bagade gagui), ilia da ea se nabasu gilisili ba:sa:besa:le, sedagawane lelumu. Ili da dimu amola didiga:mu. ¹⁶ Ili da amane sia:mu, “Ameia:! Ameia:! Moilai bai bagade da se bagade nabi. E da musa: abula ida:iwane amo yoi, oga:iyei amola gouli liligi amo lasu amola gifalo amoga sali. ¹⁷ Be hedolodafa (aua afae agoane) e da amo liligi huluane yolesi dagoi. Dusagai ouligisu dunu, genonesisu dunu, dunu ilia amo ganodini ahoa amola dunu huluane ilia hano wayabo bagade amoga hawa: hamonanebeba:le esaloma:ne liligi laha, amo da sedagawane lelu,

¹⁸ Ba: bilone nenanebeba:le lalu amola mobi, heda:lebe ba:loba, ilia amane wele sia:i, “Moilai

bai bagade eno amo moilai bai bagade agoane da hamedafa ba:su.”

¹⁹ Ilia da osobo gasa:le, ilisu dialuma da:iya ligisili, amane wele sia:i, “Ameia:! Ba: bilone da se bagade nabi. Amo moilai bai bagade ganodini, dusagai hawa: hamosu dunu da muni bagade ba:i. Be hedolodafa (aua afae amoga) e da ea gagui huluane fisi dagoi!”

²⁰ Hebene ganodini fi! E da gugunufinisi dagoiba:le, hahawane nodoma! Gode Ea fi dunu, asunasi dunu amola balofede dunu! Dilia nodoma! Bai Ba: bilone da dilima wadela:le hamobeba:le, Gode da ema dabe i dagoi.

²¹ Amalalu, a:igele gasa bagade amo da igi bagade gaguia gadole, hano wayabo bagade amoga sanasi. E amane sia:i, “Ba: bilone da amaiwane sanasili, bu hamedafa ba:mu. ²² Amo moilai bai bagade ganodini, sani baidama dubi, dunu ilia gesami, faludi amola dalabede fulaboi, amo da bu hamedafa nabimu. Hawa: hamosu dunu da di ganodini bidi lasu hawa: bu hame hamomu. Widi goudasu igi da udigili dialebeba:le, bu hame nabimu galebe. ²³ Di ganodini gamali nenanebe bu hame ba:mu. Udalai dunu amola uda, ela gilisili sia: dabe bu hame nabimu. Dia bidi lasu hawa: hamosu dunu ilia da gasa bagadeba:le, eno osobo bagade bidi lasu hawa: hamosu dunu ili baligi dagoi. Dia ogogosu sema nabi hou amoga di da osobo bagade fifi asi gala dunu huluane ogogoi. ²⁴ Gode da Ea fi dunu amola balofede dunu, amo ilia maga:me Ba: bilone moilai bai bagade ganodini dialebe ba:beba:le, Ba: bilone da se dabe iasu lai.

Dafawane! Dunu huluane osobo bagadega enoga medole legei, amo ilia maga:me da Ba:bilone moilai bai bagade ganodini dialebe ba:i.”

19

¹ Amalalu, na da sia: bagade amo da dunu osea:i Hebene ganodini gilisili agoane wele sia:nanebe nabi. Iliya amane sia:i, “Godema nodoma! Gode Hi fawane da gaga:su hou, hadigi hou amola gasa bagadedafa hou gagusa. ² Ea fofada:su da dafawane amola moloidafa. Gode da wadela:i aheda:i uda amo da osobo bagade fifi asi gala dunu huluane ledohamoi, E da amoma se imunusa: fofada:i dagoi. Amo uda da Gode Ea hawa: hamosu dunu fane legei dagoiba:le, E da ema se dabe i.” ³ Iliya da bu eno wele sia:i, “Godema nodoma! Lalu da moilai bai bagade nenana, amo ea mobi da mae yolesili heda:lalumu!” ⁴ Asigilai dunu 24 gala amola esalebe liligi biyaduyale gala, da beguduli diasai:ili, Gode amo da Fisuda:iya fibi, Ema nodone sia:ne gadoi. Iliya amane sia:i, “Ama! Godema nodoma!”

Sibi Mano Ea Uda Lasu Lolo Nasu

⁵ Amalalu, na da Fisuda: amoga sia: amane nabi, “Godema nodoma! Ema hawa: hamosu dunu, dunu huluane bagade amola fonobahadi, Ema beda:i dunu huluane Godema nodoma!” ⁶ Amalalu, na da dunu osea: idafa ilia sia: agoane nabi. Amo sia: da nawa:li bagade amola gu gelebe bagade agoane nabi. Iliya amane wele sia:i, “Godema nodoma! Bai Hina Gode, ninia Gode Bagadedafa da Hina Bagadedafa esala. ⁷ Ninia

hahawane nodomu da defea. Ea bagade hou amoma ninia nodomu da defea. Sibi Mano Ea uda lamu eso da doaga:i dagoi. Ea uda da Ema fimusa:, ea liligi momagei dagoi.

⁸ Gode da ahea:ya:i abula amo salimusa: ema i dagoi.” (Amo abula da fedege agoane Gode Ea fi dunu ilia hawa: hamosu ida:iwane gala.)

⁹ Amalalu, a:igele da amane sia:i, “Amo dedema! Nowa da Sibi Mano Ea uda lasu Lolo Nasu, amoma Gode da misa:ne sia:i, amo dunu da hahawane bagade gala.” E eno amane sia:i, “Amo sia:i da Gode Ea dafawane sia:.”

¹⁰ Na da a:igele ea emo gadenene, ema nodone sia:ne gadomusa: diasai. Be e da nama amane sia:i, “Agoane mae hamoma! Na da di amola dia fi dunu, amo huluane Yesu Ea dafawane olelei lalegagui dunu, ilima na:iyado hawa: hamosu dunu fawane. Godema fawane nodone sia:ne gadoma! Bai Yesu Ea dafawane sia:i olelei amo da musa: balofede ilia a:silibu olelei dagoi.”

Dunu da Ahea:ya:i Hosi Fila Heda:lebe Ba:i

¹¹ Amalalu, na da Hebene doasili, ahea:ya:i hosi ba:i. Amoga fila heda:lebe dunu Ea Dio amo Fisisu Hame Dawa: amola Dafawane ba:i. E da moloidafa fofada:su amola gegemusa: dawa:.

¹² Amo Dunu Ea si da lalu agoane ba:i amola Ea dialuma da:iya habuga bagohame ba:i. Ea da:i hodo da:iya dio dedei ba:i, be amo dio Hi fawane dawa:.

¹³ Ea abula sali amo da maga:mega dedebei. Ea dio da “Gode Ea Sia:.” ¹⁴ Hebene dadi gagui gegesu dunu ilia da ahea:ya:i abula salawane,

ahēa:ya:i hosi ilima fila heda:le, Ema fa:no bobo-gei. ¹⁵ E da gegesu gobihei bagade debei meidafa amo Ea lafidili gagui ba:i. Amoga E da fifi asi gala hasalasimu. E da ilima gasa bagade Hina hou hamomu. E da fedege agoane waini fage Gode Bagadedafa amo Ea ougi bagade waini hano osa:gisu diasu amo ganodini osa:gimu. ¹⁶ Dio amo da Ea abula da:iya amola Ea masele da:iya dedei da, “Hina Bagade amo da eno hina bagade huluane baligi, amola Hina Gode amo da eno ouligisu dunu huluane baligi!”

¹⁷ Amalalu, na da a:igele dunu eso da:iya lelebe ba:i. E da sio fi hagili ahoanebe ilima bagade wele sia:i, “Misa! Gode Ea lolo Nasu bagade amoma misa! ¹⁸ Misa! Dilia hina bagade dunu, dadi gagui ouligisu dunu, dadi gagui dunu, hosi, amoga fila heda:i dunu, dunu huluane amo udigili hawa: hamosu dunu, halegale ahoanebe dunu, bagade amola fonobahadi, amo huluane ilia hu manusa: misa!”

¹⁹ Amalalu, na ohe fi liligi amola osobo bagade ouligisu dunu, gilisili amo Dunu hosiga fila heda:i amola ea fidisu dunu, ilima gegemusa: manebe ba:i. ²⁰ Hosiga fila heda:i dunu da ohe fi liligi amola ogogosu balofede dunu afugili, se iasu diasu ganodini sali. (Ogogosu balofede dunu da ohe fi liligi ba:ma:ne, gasa bagade musa: hame ba:su hou hamosu. Amoga e da dunu amo ilia ohe fi liligi ea dawa:digima:ne dedesu lai amola ea loboga hamoi agoaila liligi amoma nodone sia:ne gadosu, amoma e da ogogoi.) Iliā da ohe fi liligi amola ogogosu balofede dunu, ili esaleawane lalu wayabo amo da salafaga

nenana, amoga ha:digi. ²¹ Dunu da hosi amoga fila heda:i amo da gegesu gobihei ea lafidili gagui amoga ohe fi liligi amola osobo bagade Hina dunu, amo ilia gegesu dunu huluane fane legei dagoi. Sio huluane da ilia hu sadini mai dagoi.

20

Ode 1000

¹ Amalalu, na da Hebene amoga a:igele dunu dalebe ba:i. E da ea lobo ganodini Gelabo Nosonodafa (A:bisi) amo gi gagui amola gasa bagade sia:ine gagui. ² E da hanome amo da musa: hemonega sania hamoi, ea dio amo Debele o eno Sa:ida:ne - amo gagulaligili, se iasu diasu ganodini ode 1000 esaloma:ne, sia:inega la:gi dagoi.

³ A:igele da hanome Gelabo Nosonodafa (A:bisi) amo ganodini sanasili, amo ea logo ga:si dagoi. E da fifi asi gala dunu amo ode 1000 amoga bu ogoomu hamedei agoane ba:i. Be ode 1000 gidigili, ea se iasu diasu logo doasimuba:le, fonobahadi bu lalumu.

⁴ Amalalu, na da fisu ba:i dagoi. Amo da:iya fibi dunu ilia da fofada:musa: gasa lai dagoi. Amola na da dunu amo ilia da Yesu Ea dafawane olelei amola Gode Ea sia:, amo olelebeba:le dunu enoga medole legei, amo dunu ilia a:silibu ba:i. Ili da ohe fi liligi amola ea loboga hamoi agoaila liligi, amoma hame nodone sia:ne gadosu. Amola ohe fi liligi ea dawa:digima:ne dedesu ilia odagiga o loboga hame lai. Ili da bu wa:legadole, ouligisuwane ilia amola Gelesu, gilisili ode 1000 amoga hina bagade esalu. ⁵ (Eno

bogoi dunu da hame wa:legadole, ode 1000 gidi-giba:le fawane bu wa:legadoi.) Amo da Gode Ea Age (No. 1) bogoi wa:legadolesisu olelesa. ⁶ Dunu ilia da amo Age wa:legadolesisu amo ganodini bu wa:legadosa, ilia da hahawane bagade. Bogosu Ageyadu (No. 2) da ilima gasa hame gala. Iliã da Gode amola Gelesu, amoma gobelesalasu dunu fi hamoiba:le, ilia amola Gelesu, da ode 1000 amoga ouligisa esalumu.

Sa:ida:ne Fane Legei Dagoi

⁷ Ode 1000 da gidigi dagoiba:le, Gode da Sa:ida:ne ea se iasu diasu logo e fonobahadi masa:ne doasimu. ⁸ E da ahoabeba:le, fifi asi gala ilima ogogomu. E da Goge fi amola Magoge fi, ilima ogogomu. Sa:ida:ne da amo dunu gegemusa:gini momagele gilisimu. Iliã da sa:i amo hano wayabo bagade bega: diala amo ea idi defele ba:mu. ⁹ Iliã da osobo bagade dedeboi dagoi. Iliã da Gode Ea fi dunu ilia esalebe soqe amola moilai bai bagade amoma Gode da asigi, amo ilia sisiga:i dagoi. Be lalu da Hebene amoga misini, Sa:ida:ne ea fi huluane wadela:lesi dagoi. ¹⁰ Amalalu, Debele, (e da amo dunu ilima ogogoi), e da lalu wayabo amo da salafaga nenanebe amoga ha:digi dagoi ba:i. Amoga musa: ohe fi liligi amola ogogosu balofede dunu ha:digi dagoi ba:i. Iliã da eso huluane mae dagole, eso amola gasi, amoga se nabalumu.

Dagosu Fofada:su Ahea:ya:i Fofada:su Fisú

¹¹ Amalalu, na da ahea:ya:i Fisú bagade amo da:iya Gode fibi ba:i. Osobo bagade amola mu da Ema beda:iba:le, mugululi bu hamedafa

ba:i. ¹² Amola bogoi dunu huluane, bagade amola fonobahadi, da wa:legadole, Fisu amo ea midadi lelu. Buga da houga:i ba:i. Buga afae amo eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu Buga ilia houga:i. Bogoi dunu ilia esalu hawa: hamoi amo buga ganodini dedei, amo defele Godema fofada:i. ¹³ Amalalu, bogoi dunu musa: hanoga gela sa:ili bogoi amola bogoi amo bogoi sogebi amo ganodini dialu, amo da fofada:musa: wa:legadoi. Huluane da ilia hawa: hamoi defele fofada:su ba:i. ¹⁴ Amalalu, Gode da bogosu hou amola bogosu sogebi, lalu wayabo amoga ha:digi. (Amo lalu wayabo da Bogosu Ageyadu) ¹⁵ Nowa dunu da ea dio eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu Buga ganodini hame dedei dialebe ba:loba, e da lalu wayabo amo ganodini ha:digi dagoi ba:i.

21

Hebene Gaheabolo amola Osobo Bagade Gaheabolo

¹ Amalalu, na da Hebene gaheabolo amola osobo bagade gaheabolo ba:i. Musa: mu amola osobo bagade amola hano wayabo bagade, da mugululi hamedafa ba:i.

² Amalalu, na da Hadigi Moilai bai bagade, amo da Gaheabolo Yelusaleme moilai bai bagade Hebene amoga misini, gudu manebe ba:i. Gode da Yelusaleme amo osobo bagade gaheabolo amoma iasi. Yelusaleme da uda amo egoa amoma fimusa: ahoanebe liligi ida:iwane ga:ne ahoa, amo agoaiwane ba:i. ³ Na da Fisu amoga

sia: bagade manebe amane nabi, “Wali Gode Ea esalebe diasu da osobo bagade dunu fi amo ganodini diala. E amola ili da gilisili esalumu. Iliia da Gode Ea fidafa esalumu. Gode da ili sigi esalumu. E da ilima Gode esalumu. ⁴ E da ilia siga dibi hano dogamu. Bogosu amola da:i diosu, disu amola se nabasu, amo da bu hamedafa ba:mu. Hea liligi da muguluiba:le, bu hame ba:mu.”

⁵ Amalalu, Gode (E da Fisu da:iya fisa), E amane sia:i, “Na da wali liligi huluane gaheabolo afadenesa!” E da eno nama amane sia:i, “Amo sia:i da dafawaneba:le, dedema!” ⁶ E da eno amane sia:i, “Dagoi! Na da degabo Musu amola fa:no Dagosu esala. Nowa dunu da hano hanai galea, e da bidi mae iawane eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu hano nasu amoga hano manusa:, Na da ema logo fodomu. ⁷ Nowa da osobo bagade hou hasalasiswa, Na da ema amo hou imunu. Na da ea Gode esalumu amola e da Na mano esalumu. ⁸ Be beda:i dunu, hohonosu dunu, wadela:i uda lasu hamosu dunu, wamuni dawa:su o yagono dawa:su, loboga hamoi ‘gode’ liligi ilima sia:ne gadosu dunu amola ogogosu dunu, amo huluane ilia ilegei soge da wayabo amo da lalu amola salafa amoga nenanebe ba:sa. Amo da Bogosu Ageyadu gala!”

Yelusaleme Moilai Bai Bagade Gaheabolo

⁹ A:igele dunu fesuale gala ilia se nabasu ofodo fesuale gala gagui, amoga a:igele afadafa nama misini, amane sia:i, “Misa! Na da Sibi Mano Ea uda amo dima olelemu!”

¹⁰ Gode Ea A:silibu Hadigidafa da nama ouligibi ba:i. A:igele da na goumi sedade amo da:iya aligimusa: gaguli asi. E da Yelusaleme, Hadigi Moilai bai bagade, amo Hebene yolesili, Gode da iasibiba:le, gududili manebe olelei. ¹¹ Moilai bai bagade da Gode Ea hadigi amoga hadigilalu. Ea hadigi da igi ida:iwane gala, ya:sabe amo daiya ba:su agoane ba:i. ¹² Moilai bai bagade sisiga:le gagoi sedagawane ba:i. Amo gagoiga logo ga:su fagoyale ba:i amola a:igele dunu fagoyale gala da amo logo sosodo aligisu. Isala:ili fi fagoyale gala ilia dio da logo ga:suga dedei dialebe ba:i. ¹³ Logo ga:su da agoane dialebe ba:i. Gusu la:idi udiana galu. Ga (south) la:idi udiana galu. Ga (north) la:idi udiana galu. Guma: la:idi udiana dialebe ba:i. ¹⁴ Amo gagoi da igi bai fagoyale gala, amo da:iya gagui. Amo igi bai da:iya, Sibi Mano Ea asunasi dunu fagoyale gala ilia dio dedei dialebe ba:i. ¹⁵ A:igele amo da nama sia:i dunu, da gouli defei dagulu amo moilai bai bagade amola logo ga:su amola gagoi defei ba:ma:ne gagui dialebe ba:i.

¹⁶ Moilai bai bagade da ea la:idi amola la:idi, huluane defei afadafa defele ba:i. A:igele da ea defei dagulu amoga moilai bai bagade ea defei ba:i. Ea sedade defei da 2,400 gilomida agoane ba:i. Amola amo defei defele ba:de defei amola gado defei ba:i.

¹⁷ A:igele da gagoi ea gado defei amola ba:i. Amo da 60 mida agoane ba:i. ¹⁸ Gagoi da ya:sabe igi ida:iwane gala amoga hamoi. Moilai bai bagadedafa da gouli amo da ledi hamedei agoane, amoga hamoi dagoi. ¹⁹ Moilai bai bagade

ea igi bai amo da:iya igi ida:iwane gala bago-hame ba:i. Age igi bai da ya:sabe, ageyadu da sa:faia, osoda da a:ga:ide, biyadu da emelalede, ²⁰ Bi da onigise, gafe da ganiliane, fesu da haliga:i gawodase, godo da belole, sesege da douba:se, nabu da ga:lesedoni, gida da degoise, fago da a:medisidi. ²¹ Logo ga:su afae afae da su afadafa amoga hamoi. Moilai bai bagade ea logo da gouliga hamoi. Amo da galasi agoane, hahalo ba:i.

²² Na da moilai bai bagade ganodini Debolo Diasu hame ba:i. Bai Hina Gode Bagadedafa amola Sibi Mano da moilai bai bagade ea Debolo gala.

²³ Eso ea hadigi amola oubi ea hadigi, da amo moilai bai bagadega hamedeiwane liligi. Bai Gode Ea hadigi da hadigibiba:le, amola Sibi Mano da moilai bai bagadega gamali gala.

²⁴ Dunu fifi asi gala da amo moilai bai bagade ea hadigiga olelebeba:le, hahawane ahoanumu. Osobo bagade ouligisu dunu da amo moilai bai bagadega ilia bagade gagui liligi gaguli misunu. ²⁵ Moilai bai bagade ea logo ga:su da mae ga:sili, eso huluane doasiwane dialumu. Gasi da hamedafa ba:muba:le, ilia da doasiwane dialumu.

²⁶ Fifi asi gala huluane ilia mimogo hou amola liligi gagui huluane da Gaheabolo Yelusaleme Moilai bai bagade ganodini gaguli misi dagoi dialebe ba:mu.

²⁷ Be ledi amo nigima: liligi da amo moilai bai bagade golili sa:imu hamedei ba:mu. Nowa dunu da wadela:i hou hamosa o ogogosu hou

hamosa esalea, da amo moilai bai bagade ganodini masunu hamedei ba:mu. Be nowa dunu ilia dio Sibi Mano ea eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu Buga amo ganodini ba:sea, amo dunu fawane da Yelusaleme Gaheabolo moilai bai bagade amo ganodini golili sa:imusa: dawa:.

22

¹ A:igele da eno liligi nama olelei. Amo da eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu hano, fofoloi nawa:li agoane hamoi, Gode amola Sibi Mano, amo ela Fisus amoga yogodalu, ² moilai bai bagade logo dogoa ahoanebe ba:i. Amo hano bega: bega: eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu Ifa ba:i. Amo da ode huluane amoga oubi fagoyale huluanega fage legesesa. Amola ea lubi da fifi asi gala amo uhinimusa: dawa:.

³ Liligi huluanedafa amoma Gode Ea gagabusu aligisu da galea, amo huluane da moilai bai bagade ganodini hamedafa ba:mu. Gode amola Sibi Mano Ea fisu da amo moilai bai bagade ganodini ba:mu. Gode Ea hawa: hamosu dunu da Ema nodonnumu. ⁴ Ili da Gode Ea odagi ba:mu. Gode Ea Dio da ilia odagi da:iya dedei ba:mu. ⁵ Gasi da bu hame ba:mu. Hina Gode da ilia Hadigi esalumuba:le, ilia da gamali amola eso hadigi hamedei liligi ba:mu. Ili da hina bagade agoane eso huluane ouligilalumu.

Yesu Ea Bu Misunu

⁶ Amalalu, a:igele da nama amane sia:i, “Amo sia: da dafawane, hame ogogosa. Hina Gode, amo da balofede dunuma Ea A:silibu iaha, E da

Ea hawa: hamosu dunu ilima gadenene misunu hou olelema:ne, Ea a:igele dunu asunasi dagoi.

⁷ Yesu da amane sia:sa, “Nabima! Na da hedolo misunu. Nowa da ba:la:lusu sia: amo buga ganodini dedei noga:le nabasea, e da hahawane ba:mu!”

⁸ Na, Yone, da amo liligi huluane ba:i amola nabi. Amo huluane nabi amola ba:i dagobeba:le, na da a:igele amo nama liligi olelesu, amo ea emo gadenene ema nodone sia:ne gadomusa: diasai. ⁹ Be e da nama amane sia:i, “Agoane mae hamoma! Na da di amola balofede dunu amola dunu huluane ilia sia: amo buga ganodini dedei naba dunu, amo huluane defele na da Gode Ea hawa: hamosu dunu fawane. Godema fawane nodone sia:ne gadoma!” ¹⁰ E da eno nama amane sia:i, “Amo buga ba:la:lusu sia: dedei mae wamolegema! Amo sia:i hou misunu da gadeneiba:le, mae wamolegema!”

¹¹ Nowa da wadela:i hamoi, e da bu wadela:le hamomusa: dawa:. Nowa da ledi hamoi da amaiwane dialumu. Nowa da hou ida:iwane hamosa esalea, e da bu houida:iwane hamonoma:mu. Nowa da hadigi hamoi galea, e da bu hadigiwane esalalaloma:mu.”

¹² Yesu da amane sia:sa, “Nabima! Na da hedolo misunu. Na da bidi gaguli misunu. Na da dunu huluane afae afae amo ea hawa: hamoi defele, ema bidi imunuyo. ¹³ Na da Musu amola Dago. Na da Degabo defei amola Sinado dibi defei!”

¹⁴ Nowa dunu da ilia abula dodofei dagoiba:le, eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu ifa ea fage manusa: amola Yelusaleme Gaheabolo ea

logo ga:su ganodini golili masunusa:, amo defele ba:sa, amo dunu da hahawane bagade. ¹⁵ Be moilai bai bagade gadili da wa:me ba:mu. Amo da wadela:i uda lasu hamosu dunu, wamuni dawa:su dunu, wadela:i hamosu dunu, medole legesu dunu, loboga hamoi ‘gode’ liligi ilima sia:ne gadosu dunu, dunu ilia sia:ga amola hawa: hamobega ogogosu dunu, amo huluane da gadili esalumu.

¹⁶ Na, Yesu, da dima amo liligi huluane olelemusa:, a:igele dunu asunasi dagoi. Na da Da:ibidi egaga fi ganodini lalelegei. Na da hadigi Gusubia Gasumuni esala!”

¹⁷ Gode Ea A:silibu Hadigidafa Gala amola Yesu Ea uda, da amane sia:sa, “Misa!”

Nowa da amo sia: nabasea, e amola da eno dunuma “Misa!” sia:ma:ma!

Nowa da hano hanai galea, Misa! Nowa da eso huluane mae bogole Fifi

Ahoanusu hano hanai galea, moma!

Amo da hahawane dogolegele iasu liligi.

Sia: Dagosu

¹⁸ Na, Yone, da nowa dunu e da amo ba:la:lusu sia: nabasea, ilima sisasu sia:sa. Nowa dunu da olelesu eno amo olelesuma gilisia, Gode da se nabasu amo buga ganodini dedei ema imunu. ¹⁹ Nowa da ba:la:lusu sia: buga ganodini dedei amo mogili afafane, eno fadegasea, Gode amola da amo dunu eso huluane mae bogole Fifi Ahoanusu ifa fage manusa: amola Hadigi moilai bai bagade ganodini esalumusa:, amo buga ganodini olelei, Gode da ema amo logo ga:mu. ²⁰ Dunu da amo sia: huluane dedei, amo

da dafawane E da sia:sa. E da amane sia:sa, “Ma! Dafawane! Na da hedolowane misunu.” Ama!

Hina Gode Yesu! Misa! ²¹ Gode Ea fi dunu huluane da Hina Gode Yesu Ea hahawane dogolegele iasu hou noga:le dawa:ma:ne, na dawa:lala.

Sia: Ama Dagoi

GODE EA SIA: IDA:IWANE GALA
The Holy Bible in the Bedamuni language of Papua
New Guinea
Buk Baibel long tok ples Bedamuni

Copyright © 2000 Tom Hoey

Language: Bedamuni (Beami)

Translation by: Tom Hoey

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

28e512c8-4603-5063-83de-bc2fd6fa3b51